

POSAVSKI Obzornik

Leto V, številka 47, oktober 2001

grafični studio
ŠPES GRAFIKA

Adamičeva 1, Novo mesto
telefon: 07/338 0 338, 07/338-0-339

priprava za tisk
oblikovanje
osvetljevanje B2

Za vas ustvarjamo nove podobe!

Temeljni kamen za zakladnico znanja

Novo priložnosti za krški kino

Šteti znam v petsto jezikih

obzornik.com

Dnevno sveži splet

Coming

Krško

T B A U KRŠKO
POSLOVNI
CENTER

KENWOOD Glasbeni stolp XD 355

- 2 x 70 W (RMS) izhodne moči
- 3 x CD izmenjevalec
- RDS
- Dvojni kasetofon
- Kompletno daljinsko upravljanje

darilni BON
1.500 SIT

56.990

-10%

BEKO Pralni stroj 6004

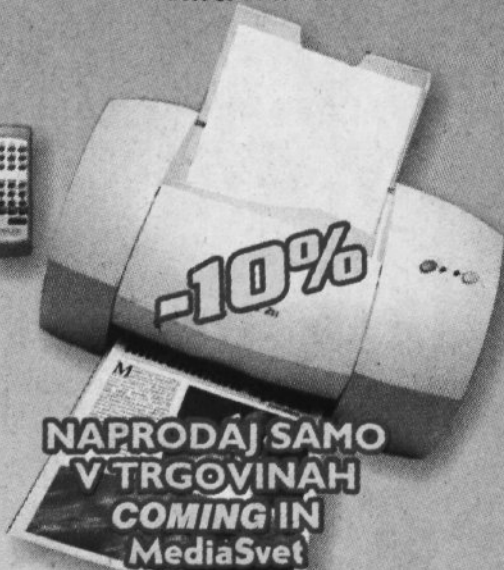
OBIČAJNA CENA
~~56.900~~

**Zbitna
cena!**

44.900

LEXMARK Tiskalnik Z51

- Ločljivost 1200x1200 dpi
- Ločeni barvna in črna kartuša
- Hitrost do 10 str/min

NAPRODAJ SAMO
V TRGOVINAH
COMING IN
MediaSvet

19.990

ZANUSSI

Mikrovalovna pečica ZM 23 TG

- 23 litrov
- Gril

darilni BON
1.000 SIT

34.990

10% POPUST V CENAH NI UPOŠTEVAN

CKŽ 141, tel.: 07/488 15 60. Odprto: pon. - pet. od 8.00 do 20.00, sobota od 8.00 do 17.00

S POGLEDOM UPRTIM NAZAJ

Oni petek skoraj točno opoldne smo v najmanjšem slovenskem mestu slišati pomenljive besede tačas morda (še) najmočnejšega Dolenjca in enega najvplivnejših Slovencev, ki je v nekaj stavkih združil in že tudi zakoličil nadaljnjo usodo kraja oziroma mesteca, ki zdaj tudi že uradno praznuje častitljivi jubilej 750-letnice. Ker so tisti, ki so ga izbrali, vedeli, zakaj so ga izbrali in ker se tudi on od prvega dne zaveda, zakaj so ga izbrali, si je že tudi prvi dan vzel pravico, da mestecu na Krki določi perspektivo znotraj kroga: kultura in turizem. Nič novega, res nič novega bi lahko rekli. Četudi je bila za koga hladno tuširanje misel, da v takem okolju ne bo prostora za proizvodnjo in še bolj pomenljivo, da gospod ne daje možnosti Kostanjevici kot univerzitetnem sedežu. Vendar je vse to nekako preglasila misel o upravičenosti posebnega darila, ki bi naj ga bili deležni tamkajšnji ljudje v tem prazničnem letu - lastna občina.

Kostanjevičani tako kot večina njim podobnih iskalcev lokalne samostojnosti svoje zahteve v prvi vrsti utemeljujejo na preteklosti. Na tistem, kar so nekoč že imeli, a zdaj (več) nimajo. Tudi na omenjeni slovesnosti je bilo kot refren slišati o nekakšnih "zlatih" časih, ki naj bi jih po besedah slavnostnega govornika zaslužili tudi danes in jutri. Čeprav je govoril za zdaj predvsem o obljubah (podobne smo lahko slišali tudi v nedavnem intervjuju na TV, a zato niti malo ne dvomimo v njihovo uresničljivost), je bil glas naslednjega govornika in po funkciji njegovega namestnika v praznovalnem odboru, nekako preveč v senci, četudi se je lahko pohvalil s kar oprijemljivimi dosežki zadnjih let in še nekaterimi, ki so v izvajanju. A besede o sedanosti so tisti dan izzvenele nekako v prazno, kajti zrak je bil poln zanosne in ponosne preteklosti ter obetov še lepše (samostojne) prihodnosti.

Tudi na tej strani smo se nekajkrat z zanosom in nostalgijo ozrli po izkušnjah bolj ali manj daljne preteklosti, poudarili smo pomen zavedanja korenin, iz katerega se je mogoče marsičesa naučiti za sedanost in za načrtovanje prihodnosti. Praznika, ki ju praznujemo zadnji dan desetega in prvi dan enajstega meseca, sta vsak po svoje prav tako naravnana: spomin na pokojne prinese na dan predvsem vse najboljše izkušnje, tisto, po čemer jih nosimo v spominu; reformacija je v naših krajih in za naš narod obdobje, ki je prineslo spoštovanja vredne dosežke v kulturnem pogledu in s prvo omembo imena našega naroda in jezika je bil postavljen temelj za jutrišnjo vključitev v vse, kar je evropsko.

Res je, v tej nedvomno zanimivi in poučni preteklosti je pravzaprav vse, kar potrebujemo, da se naučimo (pre)živeti, so takšne in drugačne izkušnje. Vendar pa je potrebno upoštevati tudi sedanje razmere in šele nato odločati o prihodnosti - s pogledom naprej. Kajti, če bo vsakdo, ki se odloča o tako usodnih rečeh, izbral samo tisto, kar mu najbolj ustreza, ne da bi pri tem upošteval, kako je z drugimi, bo težko sodelovati in še težje iskati skupno pot naprej... Tudi v obljubljeni Evropo.

Urednik.

Foto meseca

TUDI JESEN JE LAHKO LEPA - Še posebno prepričljivo zazveni ta trditev ob pogledu na malega, komaj enaindvajsetmesečnega Jakoba, ki je obdan z darovi jeseni takole polepšal zadnji oktobrski konec tedna svojim staršem in tudi vsem drugim, ki so bili v njegovi bližini. Človeška toplina in prisrčnost lahko osvetljujejo naše dni tudi takrat, ko v deželi zakraljujejo meglena jutra in vse daljši večeri.

Foto: B. Colarič

<i>Prezgodine</i>	
● Trideset dni	4
● Spotikanje	5
● Transformator na cilju	6
● Brežičani zahtevajo odškodnino	10
● Mladi gredo naprej	16
● Prva packarija	17
● Dirkaški oktober v Posavju	18
● Iz življenja v knjižnici	20
● Temeljni kamen za zakladnico znanja	21
● Izgradnja hidroelektrarn	24
● Trideset let senovskega vrta	25
● Krško se jih spominja	28

Na naslovnici: OŠ Senovo; foto: S. Mavsar

TRIDESET DNI

TRIDESET DNI

TRIDESET DNI

TRIDESET DNI

TRIDESET DNI

V KOSTANJEVICI ZAČELI S PRAZNOVANJEM

V petek, 26.10. 2001, so v Kostanjevici na Krki slovesno začeli s praznovanjem 750-letnice mestnih pravic tega najmanjšega slovenskega mesta. Priprave na praznovanje tečejo v Kostanjevici že nekaj časa, posebej v ta namen pa so Kostanjevičani oblikovali več delovnih skupin oziroma odborov, kot so: odbor za praznovanja, odbor za gospodarsko dejavnost, odbor za promocijo, odbor za prireditve in protokol ter odbor za dokumentiranje in arhiviranje, organizacijski odbor praznovanja pa vodi znani novomeški gospodarstvenik Miloš Kovačič.

Kot smo lahko slišali na slavnostni seji, ki so jo pripravili ob prazniku krajevne skupnosti in začetku omenjenega praznovanja, želijo Kostanjevičani v mestu kot tudi v okoliških vaseh sprožiti nov razvojni cikel na vseh področjih življenja in dela, saj je po njihovem mnenju 750-letnica mestnih pravic za to najboljša priložnost.

Med cilje, ki jih nameravajo uresničiti v okviru projekta 750-letnice sodijo: zgraditev obvoznice in čistilne naprave, oživitev turizma, gospodarstva in obrti, obnovo starega mestnega jedra in območja mesta, priprava sheme praznovanja in kulturnih prireditev, zagotovitev financ za razvojne naloge in praznovanje, zbiranje, dokumentiranje in arhiviranje gradiva, nova delovna mesta, skratka bogatejše in kvalitetnejše življenje.

Med projekti, ki bi jih naj izpeljali do osrednje slovesnosti, ki bo oktobra prihodnje leto, nameravajo dobro poskrbeti za promocijo in obveščanje, pripraviti zbornik, trženje spominkov, predstavitev na spletnih straneh, filmski zapis, spominska znamka in še vrsto drugih aktivnosti.

JESEN NA TAMALEM PLAC

Prireditve s tem imenom je v nedeljo, 14. oktobra, že četrtri zapored organiziralo Turistično društvo Kostanjevica v okviru prireditev ob krajevnem prazniku KS Kostanjevica na Krki. Tudi tokrat so se pomerile posamezne vaške ekipe v veslanju in vlečenju vrvi, na stojnicah pa so ponudili obiskovalcem razne domače dobrote, kostanj in mošt. V veslanju so pri moških zmagale Malence, med ženskimi ekipami pa ekipa Kostanjevica - otok, v vlečenju vrvi, ki vedno privabi številne obiskovalce in navijače, je med moškimi zmagala Prekopa, med ženskimi pa ekipa Malenc, ki jo lahko vidite tudi na fotografiji.

Posebno pozornost zasluži tudi nova turistična karta Kostanjevice, ki sta jo ob krajevnem prazniku in 750-letnici mesta izdala turistično društvo in Galerija B. Jakac. Zanimivo je tudi, da je karta (v merilu 1:23.000 in 1:6.500) pravzaprav diplomsko delo mladega domačina Roberta Štokarja.

O B V E S T I L O

Spoštovani naročniki KDS Krško! Zaradi posodabljanja KDS Krško smo morali napraviti nekatere prestavitve TV kanalov:

DOSLEJ

HTV 1 - K9
3 SAT - S10
RAI 2 - S3
TV5 - S19

ODSLEJ (OD 26.10.2001)

HTV 1 - S10
3 SAT - S3
RAI 2 - S6
TV5 - S9

(Prej 3 SAT)
(Prej RAI 2)
(Prej S3)
(Prej HTV 1)

Prosimo naročnike KDS Krško, da upoštevajo gornje pri nastavitvi TV sprejemnikov!

Želimo vam dober sprejem!

ANSAT d.o.o. . F. Dobravc

DESET DNI TRIDESET DNI TRIDESET DNI

Poslovno-trgovski center na območju nekdanje Kovinarske vse bolj dobiva svojo novo podobo s številnimi lokali. Med tistimi, ki so se odločili ponuditi svojo kakovostno ponudbo sadja in zelenjave s krške tržnice tudi v novem in prijetnem lokalu na Cesti krških žrtev 137 (z zadnje strani), je tudi trgovina Ameti.

POSAVSKI SENIORJI O VAROVANJU NEK

V četrtek, 25. oktobra, je v prostorih GZS OE Krško potekal razširjen sestanek odbora Območnega združenja seniorjev za Posavje. Največ časa so člani združenja namenili obravnavi zadnjih aktivnosti v zvezi z začetkom izgradnje HE Boštanj in se glede na zadnje dogodke v svetu okvirno seznanili tudi z višjimi ukrepi varovanja Nuklearne elektrarne Krško. Sicer pa so s strani Regijskega pospeševalnega centra prejeli informacijo o do sedaj opravljenem delu na področju priprave posavskega regionalnega razvojnega programa in se v zadnjem delu sestanka posvetili pripravam na obeležje pete obletnice svojega delovanja.

NADZORNI ODBOR SKLADA PROTI RATIFIKACIJI

Člani Nadzornega odbora (NO) Sklada za financiranje razgradnje NEK in odlaganja RAO iz NEK menijo, da je Pogodba med Vlado R Slovenije in R Hrvaško o ureditvi statusnih in drugih pravnih razmerij, povezanih z vlaganjem v NEK, njenim izkoriščanjem in razgradnjo, škodljiva za Slovenijo. V pismu, naslovljenem na Državni zbor, izražajo odločen protest in predlagajo, naj DZ Pogodbe v predlagani obliki ne ratificira. Opozarjajo, da ob pripravi pogodbe tukajšnje lokalne skupnost niso bile seznanjene z vsebino Pogodbe niti jim ni bila dana možnost da podajo svoje mnenje, glede na to, da Pogodba navaja, da se lahko lokacija NEK uporablja za začasno skladiščenje RAO in izrabljenega goriva vse do konca življenjske dobe objekta. Med drugim opozarjajo tudi na odprt dolg HEP-a do Sklada za financiranje razgradnje NEK, na neupoštevanje razvrednotenja prostora na katerem se nahaja NEK, uveljavitev obstoječe Pogodbe pa tudi razveljavlja vse obveznosti NE Krško do Sklada.

Spotikanja

MONOPOLISTI

Vsak dan slišimo o njih in vsak dan se z njimi srečujemo, čeprav imamo tudi pri nas vrsto zakonov in institucij, ki naj bi preprečevale, da se ti sploh razvijejo in delujejo. Kako? Monopolistično seveda, saj so monopolisti.

Za ponazaritev te trditve se je potrebno le malce ozreti naokoli. Tudi v Posavju je namreč po slovenski osamosvojitvi - še posebej v obmejnih krajih - začela cveteti trgovina. Trgovski lokali - veliki in majhni so se odpirali vsepovsod, prihajali so trgovci iz vse Slovenije, pa tudi domačini so začutili enkratno priložnost. Po uvedbi davka na dodano vrednost pa se je vse spremenilo. Tujih kupcev je vse manj, pa tudi država je namreč najprej in zelo dobro poskrbela le zase. Tako smejo trgovci DDV, ki ga vračajo tujcem, obračunati samo enkrat v mesecu in ga tudi plačati. Po vložitvi zahtevka za vračilo pa si je državni aparat izboril tromesečni rok za njegovo povrnitev. To, da hrvaški kupci marsikdaj še isti dan, največkrat pa čez teden dni pridejo po znesek priznanega davka, da ga želijo imeti izplačanega v gotovini, čeprav so račune poravnali s kreditnimi karticami, davčno upravo seveda nič ne briga. Še manj, da morajo tako trgovci tudi po štiri mesece kreditirati proračunske porabnike, da morajo najemati drage kredite, da jim davkarja ne blokira žiro računov, čeprav jim je ponavadi ona več dolžna kot njej davčni zavezanci, ki ne morejo več v roku plačevati svojih obveznosti. Sledijo seveda blokade, rubeži, prisilne izterjave, astronomske zamudne obresti, rezultati tega pa so seveda zapiranje trgovin, odpuščanje zaposlenih, prazni lokali...

Nič drugače ni pri državnih podjetjih, kot so na primer elektro distributerji. Ti si seveda lahko privoščijo marsikaj. Tako že samo spremembo imena plačnika električne energije jemljejo kot odjavo, preventivno odklopijo odjemalca in mu ob prošnji za ponovni priklop le tega seveda tudi mastno zaračunajo. Seveda po cenah, ki si jih ponavadi določijo sami, brez možnosti, da jim dokažeš, da do tega denarja sploh niso upravičeni.

Nič boljši niso niti komunalci, ki ravnaajo kot dobri gospodarji, zato neplačnikom ne zaračunavajo samo zamudnih obresti, ampak tudi administrativne in druge stroške, ki jih imajo, ker se pač morajo ukvarjati s slabšimi plačniki. To, da se izživljajo zgolj pri individualnih uporabnikih, verjetno ni potrebno razlagati.

Podobno je tudi pri obračunu dohodnine. Večina davčnih zavezancev namreč plačuje več, kot bi sicer morali. Da bi svoje akontacije znižali, še pomisliti ne smejo, še težje pa to dosežejo. Pa še to uspe le redkim, ponavadi tistim, ki jim niti služba za socialno pomoč ne more več pomagati. Še manj pa je davčna uprava ažurna, ko je potrebno preveč plačano dohodnino tudi vrniti. To traja po pol leta, včasih pa celo več.

Ker se je vlada odločila, da bo cene naftnih derivatov oblikovala glede na cene na svetovnem trgu, torej po zakonih ponudbe in povpraševanja, se prav nič ne obotavlja, ko je potrebno te povečati. Ko je stvar obrnjena in je treba cene znižati, pa hitro pristavi svoj lonček in dvigne trošarine. Da bi bila bolj prijazna ponavadi potem le prizna kakšen stotin znižanja, da je davkoplačevalci ne bi preveč zasovražili. Na ta način seveda skuša pokriti proračunsko luknjo, ki je vse večja, hkrati pa se še naprej razvratno obnaša in po nepotrebnem troši denar davkoplačevalcev.

Kdo bo pokrtil finančno luknjo v praznih žepih in denarnicah vse večjega števila prebivalstva, seveda državo in tiste, ki od nje zelo dobro živijo, seveda nič ne briga. Na žalost se ti ne morejo obnašati kot monopolisti, lahko zgolj preklinjajo, protestirajo, dosežejo pa le malo. In čeprav bo morda iz zapisane ga izzvenelo, da je največji monopolist pri nas država, na žalost ta ni edina. Monopolistov - takšnih in drugačnih je na vsakem koraku še veliko. In vsi samo jemljejo in nič ne dajejo. Pa naj bodo v državni ali zasebni lasti. Vsi so enaki - monopolisti.

(rog)

Janko Gorenc

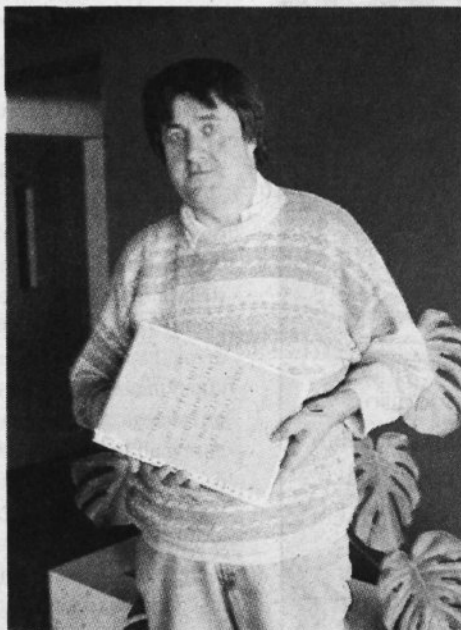
ŠTETI ZNA V PETSTO JEZIKIH

Že od začetka izhajanja Posavskega obzornika smo te strani namenjali posameznikom, ki so se s takšnimi ali drugačnimi dejanji dvignili iz povprečja. Nekateri so to storili po svoji službeni dolžnosti, drugi kot ljubitelji določene dejavnosti ali pa so uspehe dosegli v kolektivih, društvih in organizacijah. Na teh straneh smo predstavili že nekaj deset Posavcev in Posavk, a še mnogo je takih, ki si zaslužijo, da jih bomo predstavili v naslednjih mesecih. Tokrat smo se srečali s šestintridesetletnim Jankom Gorencem z Drnovega, ki je eden tistih ljudi, ki jih pogosto vidimo na ulicah Krškega, a le malokdo ga res pozna in še manj jih ve, s čim se ukvarja. Ponavadi je obložen z vrečkami in knjigami, nenehno se mu nekam mudi, čeprav je brezposeln. Tudi to dandanes, žal, ni izjema, a Janko je vendarle zelo zaposlen - s števnikami. Njegovo življenje se je namreč precej spremenilo, ker mu je pred leti prišla v roke revija Politikin Zabavnik, v kateri je bil članek z naslovom Nauči se šteti do deset v desetih jezikih...

Pravzaprav o sebi skoraj ne govori, težko je kaj spraviti iz njega, kar ne bi bilo v zvezi z njegovo veliko ljubeznijo - zbiranjem števnikov v različnih jezikih. Kot pravi strastni zbiralec je vedno in povsod na preži, da bi svoji številni zbirki dodal še kak jezik, v katerem bi lahko preštel do deset. Štetje do deset je pravzaprav res ena prvih reči, ki se jih naučijo otroci povsod po svetu, ponavadi še preden gredo v šolo. A štejemo lahko zelo podobno ali zelo različno na raznih koncih sveta.

Povsod, kjer je Janko v minulih petnajstih letih le zaslutil možnost, da bi pridobil kaj novega za svojo zbirko, naj si je šlo za radijske ali televizijske oddaje, revije, časopise, izjave popotnikov ali tujih obiskovalcev, povsod je bil hitro zraven ali pa je vsaj poiskal stik z osebo, za katero je menil, da bi mu lahko pomagala. Obiski tujih predstavnikov v naših krajih niso mogli miniti, ne da bi jih Janko pobaral za »svoje« števnikami oz. za informacijo, kako neki štejejo do deset v njihovi deželi. Zelo zanimiva so pisma nekaterih naših rojakov po svetu in še bolj tujih uslužbencev raznih ustanov, ki so se v posameznih daljnih in malo znanih deželah šele na prošnjo in pobudo Janka začeli zanimati za jezike tamkajšnjih plemen. Zgodilo se je tudi, da je po začetnem negativnem odgovoru, šele veliko pozneje prišla pošta z zbirko tako pričakovanih izrazov.

Prijazna pisma iz ruskih oziroma nekdanjih sovjetskih dežel, iz knjižnic in arhivov ter pred-

stavništev so svojevrstna pričevanja različnih kultur. Zanimiva so že pisma sama po sebi - na desetine različnih pisav, znamk na ovojnica in njihove odtise štampiljk hrani Janko kot zanimivo pričevanje svojega dolgotrajnega zbiranja. V svojih vrečkah nosi pravzaprav svet v malem...

Če mu le daš priložnost, Janko hiti razlagati, kako je z jeziki in štetjem po svetu, pokaže ti porumenela pisma misijonarjev, knjižničarjev, pisateljev ali diplomatov različnih narodnosti, tudi iz nekdanjih neuvršenih dežel. Ko mu pravim, da je bilo v tem pogledu morda v prejšnjih časih lažje, pravi, da ni čisto tako, saj so bili takrat ljudje bolj nezaupljivi in tudi komunikacije so bile slabše in počasnejše. Pisma, ki jih gledam, so hkrati polna izrazov občudovanja za njegovo nenavadno početje, ki je pravzaprav že zdavnaj preraslo razsežnosti hobija.

Janko pravi, da je praktično nemogoče ugotoviti, koliko jezikov se danes govori v svetu, ker tudi jezikoslovci v tem pogledu ne soglašajo, največ pa se jih menda strinja, da obstaja okoli 6.000 jezikov, še veliko več pa je dialektov.

Po drugi strani pa je spet težko določiti, kaj je jezik in kaj je dialekt. Število jezikov se namreč stalno spreminja. Tako je med avstralskimi, južnoameriškimi indijanskimi in nekaterimi drugimi jeziki zelo malo govorcev, zato so nekateri jeziki že izumrli in bodo seveda tudi še v bodoče izu-

mirali. Nekateri jeziki pa še sploh niso odkriti. Prav tako si bodo jezikoslovci še izmišljali in ustvarjali nove, konstruirane jezike. Te so ustvarili različni jezikoslovci, vendar se razen esperanta niso uveljavili. Razvrščeni so predvsem na pomožne, logične, poskusne, osebne, umetne, glasbene, zabavne, skrivnostne, izmišljene, otroške in druge umetne jezike.

Zanimivo je tudi, da danes približno 95 odstotkov živečih ljudi govori manj kot 5 odstotkov obstoječih jezikov, ki so tako različno razporejeni - velike jezike govori veliko ljudi, male jezike pa govori zelo malo ljudi, ti seveda najhitreje izumirajo. Posebno poglavje predstavljajo t. im. jezikovne družine. Papuanski jeziki, ki jih govorijo na Papui Novi Gvineji, Salamonovih otokih ter indonezijskem polotoku Zahodni Irian in na otokih Halmahara, Makasai, Alor, Pantar in Tiomor, so razdeljeni v več kot 100 jezikovnih družin, zato je bila potrebna dodatna razdelitev na jezikovne rodove. Papua Nova Gvineja pa je zato nabolj bogata v tem pogledu, saj štiri milijone prebivalcev govori preko 800 jezikov, ob tem pa eno pleme sploh ne razume sosednjega, zato si v takšnih primerih pomagajo z uradnim oz. skupnim državnim jezikom (tok psin).

Systemi štetja so med jeziki zelo različni. Tako mnogi uporabljajo za osnovo število 10, tako je tudi v slovenščini in v japonščini, lahko pa je osnova tudi število 8, 6, 5, 4, 2 ali celo 1. Nekateri jeziki imajo del števnikov kar izposojenih iz drugih, bolj uveljavljenih jezikov, kot npr. iz angleščine, španščine, portugalsčine in drugih jezikov. Drugi niti ne poznajo vseh števnikov do deset, ampak samo npr. od 1 do 7, za 8 do 10 pa uporabljajo kar izraz »mnogo«.

Iz nekaterih izumrlih jezikov ni ohranjenih vseh zapisov, tako tudi ne poznamo vseh števnikov, npr. hetitsko poznamo samo 1 - ant, 2 - duva, 3 - tara, 4 - mauva, 7 - šipta, 9 - nuva.

Zdaj, ko je v rokopis svoje knjige natipkal s pisalnim strojem večino svoje zbirke, ki je zanj zaklad takorekoč neprecenljive vrednosti, Janko upa, da si bo del truda in stroškov povrnil z izdajo ene ali več knjig, a je videti, da se hkrati boji, da bo tako njegova zbirka z objavo v knjigi nekako ogrožena. S sabo ima en izvod knjige, ki bi jo rad izdal. Hkrati nadaljuje z zbiranjem, kar pa je toliko bolj naporno, ker ima knjigo natipkano z navadnim pisalnim strojem. A zaradi tega ne tarna, se ne pri- tožuje. Seveda bi bil vesel računalnika, potem bi

svojo knjigo števnikov mnogo lažje dopolnjeval. Janko upa, da se bo našel kdo, ki mu bo pomagal do računalnika, saj si ga sam ne more kupiti.

Kot sem že omenil, je Janko dobil podatke oz. števnik na zelo različne načine, s pomočjo misijonarjev, knjižnic, popotnikov, etnologov, biologov, študentov, ambasad, fakultet, muzejev, inštitutov. Med njegovimi sovrstniki sodelavci, ki mu pomagajo srečamo znane in neznane osebnosti, kot je npr. urednica in voditeljica televizijske oddaje Gore in ljudje Marjeta Keršič Vesel, študentje iz afriških dežel, ki stanujejo ali so stanovali v Ljubljani in Zagrebu, profesorji in učitelji iz različnih držav od ZDA do Mozambika in Malija ali iz Latvije in Kanade. Med viri najdemo več kot ducat slovenskih misijonarjev in nacionalne knjižnice blizu dvajsetih držav.

Na dan najinega pogovora je Jankova zbirka štela 6431 »kompletov« števnikov iz ustreznega števila jezikov in dialektov. Sam ocenjuje, da mu manjkajo števnik še nekaj tisoč jezikov in dialektov, med katerimi naj bi jih seveda bilo največ iz Afrike. Čeprav ve, da svoje zbirke ne bo mogel nikoli povsem dokončati, išče naprej, pri tem pa mu je zdaj v precejšnji pomoč internet, preko ka-

terega je lažje komunicirati s svetom, njegovo delo pa dobiva s tem tudi trdnjšo strokovno podlago. Tudi njegovi morebitni posnemovalci bodo imeli lažje delo, kot je bilo njegovo pisanje pisem in klicanje po telefonu. A prav zato je njegova zbirka toliko bolj dragocena, njegovo delo pa vredno večje pozornosti, kot jo je doživelo doslej. In ko

boste spet videli Janka, kako hiti s šopom listov in svojimi vrečkami po ulici, boste lahko s precejšnjo zanesljivostjo ugotovili, da se najbrž spet uči šteti od ena do deset - kot otroci v bližnjem vrtcu, le da Janko šteje napamet morda že v petstopenem jeziku...

S. Mavsar

Poglejmo nekaj primerov štetja v različnih jezikih:

ESPERANTO (mednarodni umetno zgrajeni jezik): 1 -unu, 2 -du, 3 -tri, 4 - kvar, 5 - kvin, 6 - ses, 7 - sep, 8 -ok, 9 - naû, 10 -dek. **MAKU** (indijanski jeziki iz Braziliije): 1 -šedehen, 2 -tömvope, 3 -povope, 4 -hibapni, 5 -ajong, 6 -sapneponhepekünoketei, 7 -sapneponkopkünoketei, 8 -sapneponmonapkünoketei, 9 -sapneponhibapnikünoketei, 10 -kedeöpobdagda.

ZAHODNI ARANDE (aboridžinski jezik iz Avstralije): 1 -njinta, 2 -tara, 3 -taramandanjita, 4 -taramatara, 5 -taramataramanjita, 6 -10 pomeni mnogo. **PA** (papuanski jezik iz Papue Nove Gvineje): 1 -oteso, 2 -dijabo, 3 -10 pomeni mnogo. **SOLRESOL** (konstruirani jezik, ki je bil ustvarjen po glasbeni lestvici: do - re - mi, ...): 1 -redodo, 2 -remimi, 3 -refafa, 4 -resolol, 5 -relala, 6 -resisi, 7 -mimido, 8 -mimire, 9 -mimifa, 10 -mimisol.

NA POTI DO DOMAČE TELEVIZIJE...

Že v prejšnji številki Posavskega obzornika ste lahko izvedeli, da je v Krškem začel z delom Zavod Neviodunum, ki bo med drugim tudi močnejše posegel na področje lokalnega in regionalnega informiranja javnosti s pomočjo sodobnih elektronskih medijev. Z mesecem novembrom v Krškem redno oddajamo program lokalnega televizijskega programa TV Krško preko kablensko-distribucijskega sistema, za kar je zavod pridobil potrebna dovoljenja po novem Zakonu o medijih.

Razvojni načrt LTV Krško predvideva postopno usposobitev lokalnega televizijskega studia z t. im. živimi in posnetimi oddajami, v prvi fazi pa bomo oddajali program v obliki videostrani, ki pa bodo vsebinsko in oblikovno bogate, saj bodo obsegale poleg oglasnih sporočil tudi veliko informativnih rubrik in zanimivosti.

Med njimi naj omenimo: kratke dnevne novice iz Krškega in okolice, kratke informacije o dogajanju na področju posavske regije, obvestila krajanom in občanom iz KS Krško, Občine Krško, UE Krško, kaŕipot oz. napovedi kulturnih in družabnih prireditev, pregled dogodkov na področju Policijske uprave Krško, napovedi športnih prireditev in pregled rezultatov, ekološka obvestila in informacije o vplivu največjih

industrijskih objektov na okolje, informacije iz zabavne in družabne scene, tedenski horoskop, prosta dela na študentskem servisu in uradu za delo, pomembnejše telefonske številke in druge zanimive ter koristne prispevke.

Že v mesecu decembru pa bomo začeli s predvanjem posameznih tematskih programskih blokov v obliki posnetih oddaj npr. reportaŕ o krajih

ali posameznih ljudeh, predstavili bomo filmsko produkcijo domače Luksuz produkcije, začeli s šolsko televizijo itd. Hitrost in kvaliteta nadaljnega razvoja lokalnega televizijskega programa bosta odvisna predvsem od sprejema te nove medijske ponudbe pri uporabnikih ter posluha vseh tistih, ki lahko našo pobudo tudi konkretno podprejo.

VIDEOSTRANI NA TV KRŠKO (Kanal S19)

Marketing:

Tel.: 07 49 05 780

Fax: 07 49 05 781

NEVIODVNVM

NEVIODUNUM • ZAVOD ZA KULTURO IN ODNOSE Z JAVNOSTMI

Programska usmeritev: lokalne informacije, informativni, kulturni, dokumentarni, zabavno-razvedrilni, športni, otroški lokalni program, obvestila, ekonomsko-propagandni program

Radijska in TV dejavnost:

(V.d.) Direktor: Katarina Poŕun Sotošek

Odgovorni urednik: Silvester Mavsar

Začetek oddajanja: oktober 2001

Območje pokrivanja: Krško, Leskovec, Brestanica, Senovo, Dolenja vas

Način razširjanja: kablensko distribucijski sistem Krško

Ocena vidnosti: 12.000 gledalcev

Ustanovitelj TV programa TV Krško je Zavod Neviodunum, Krško.

Z NOVIMI PROSTORI TUDI NOVI KUPCI

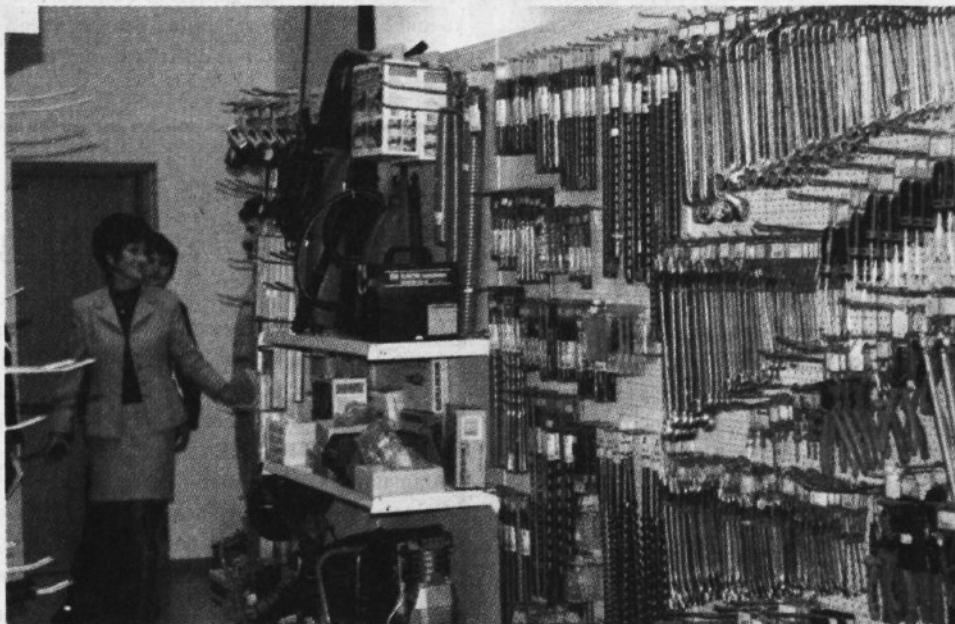

Stanislav Dornik

Tehnična trgovina 1A, podjetja Pristava d.o.o. iz Leskovca, od druge polovice meseca oktobra posluje v novih prodajnih prostorih, v poslovni zgradbi nasproti Petrolovega bencinskega servisa v Krškem. V že dobro uveljavljeni specializirani tehnični trgovini, ki je pred preselitvijo v

lastne prostore poslovala v ulici Mladinskih delavniških brigad v Leskovcu, nudijo široko ponudbo vijake in pritrdilne tehnike ter stavbno in pohištveno okovje tako večjim odjemalcem kot malim potrošnikom.

Po besedah Stanislava Dornika, direktorja podjetja Pristava d.o.o. iz Leskovca, podjetje deluje že od leta 1993, v njem pa se poleg dejavnosti maloprodaje ukvarjajo tudi z veleprodajo. Njihov glavni partner in odjemalec je delniška družba Merkur, tekom let pa so si uspeli pridobiti tudi zastopništvo za tri velika nemška podjetja pritrdilne: TOX, VORMANN ter SCHOMETAL. Dornik pričakuje, da se jim bo investicija v višini okoli 20 milijonov tolarjev, ki so jih vložili za nakup novih prostorov deloma z lastnimi sredstvi in z najemom kredita, povrnila v petih letih in da bodo poleg njihovih rednih strank, obrtnikov in drugih izvajalcev del, s široko ponudbo ročnega in električnega orodja ter drugih artiklov, na 90 m² prodajne površine uspeli še v večji meri zadovoljiti potrebam tudi manjših kupcev. V ta namen so uvedli tudi kartico zaupanja, z uporabo

katere si bodo lahko imetniki kartice ob naslednjem nakupu pridobili še dodaten popust v višini 8 odstotkov, ki ga bodo upoštevali tudi pri artiklih, ki bodo v prodajnih akcijah.

Sicer pa so v okviru otvoritvenega tedna, ki so ga zaključili 20. oktobra, v prodajalni potekale razne predstavitve prodajnega programa, tega dne pa so izžrebali tudi 10 strank, ki prejmejo naslednje nagrade:

1. nagrada: barvni televizor – Sonja Savnik, Stari Grad 19, Krško

2. nagrada: električni vrtni stroj – Rudolf Prosen, Gubčeva 3, Senovo

3. nagrada: walkman – Natalija Zorič, C.K.O 10, Senovo

Kartice zaupanja, izžrebanih je bilo sedem, prejmejo: Andrej Sotošek, Narpel 38, Krško; Dejan Stanič, Ul. 11. novembra 19, Leskovec; Štefan Kiler, Gorenja vas 2, Leskovec; Milena Omerzel, Narpel 20, Krško; Jožica Sevšek, M.D.B 12a, Leskovec; Amir Tokić, Prežihova 17, Brežice in Jože Prosenik, Presladol 73, Brestanica.

(B.M.)

Ob uradni otvoritvi prodajalne 1A sta tako goste in obiskovalce kot naključno mimoidoče pritegnili in navdušili z igranjem na afriški djembe Lučka Medved in Vesna Ferlič iz Kozjega. Dekleti sta se igranja na tradicionalne afriške bobne, ki jih tamkajšnji ljudje oziroma plemena uporabljajo za medsebojno komuniciranje, skupinsko bobnanje pa tudi za relaksacijo, naučili v Capetownu.

OPRAVIČILO

Kulturno društvo Obzorje – Krško se kot izdajatelj lokalnega časopisa Posavski obzornik opravičuje dr. Jeleni Mencinger iz Ljubljane in Ljubici Mencinger, Ljubljana, obema kot vnukinjama slovenskega pisatelja dr. Janeza Mencingerja, zaradi navedb in trditev v objavljenem članku »Podgane in miši v Mencingerjevi hiši« na strani št. 8, v Posavskem Obzorniku, leto II, št. 4, aprila 1998, ker so v omenjenem članku zapisane navedbe in trditve enostransko in objavljene brez predhodnega preverjanja pri lastnikih.

V Krškem, 25.10.2001
Kulturno društvo OBZORJE

Predstavljamo

TRGOVINA COMING v Krškem NA NOVI LOKACIJI

»Zvok in slika kot se šika!« - S tem prepoznavnim sloganom je podjetje Coming iz Ljubljane pred desetletjem najavil svoj prodor na slovensko tržišče. Ob izteku leta 1999 je družba pod svoje okrilje prevzela tudi krško prodajalno Elektrotehne. Autocom-

djetje, ki zdaj posluje pod blagovno znamko Coming.

Ne glede na to, da so bile prodajalne Elektrotehne v slovenskem prostoru že dolga desetletja prisotne s prepoznavno blagovno znamko, po besedah direktorja Sektorja za mar-

povalna središča, so se tudi pri družbi Coming odločili za preselitev krške prodajne enote na novo lokacijo. V starem mestnem jedru niso imeli možnosti širitve prodajalne, kar je bilo glede na širitev prodajnega programa in večanje izbire blagovnih znamk, nujno potrebno.

Poleg tega da je nakupovalni center TA-BU tip sodobnega trgovskega centra na obrobju mesta, ki privablja kupce iz ožje in širše okolice, pravi Repenšek, je za poslovanje prodajalne poleg ostalega pomembno tudi to, da ima zagotovljeno zadostno število parkirnih mest. Teh pa je pred TA-BU centrom v izobilju.

Trgovina Coming se sedaj razprostira na 358 m² skupne površine. Repenšek je prepričan, da se bodo na novi lokaciji, v pregledno urejeni prodajalni s pestro in konkurenčno ponudbo blaga kupci dobro

Rado Repenšek

počutili. Poleg pestre izbire in konkurenčnih cen, jim ponujajo ugodne plačilne pogoje, brezplačno dostavo blaga na dom in strokovno svetovanje izkušenega prodajnega osebja. V navedeno smo se ob otvoritvi novih prostorov prodajalne 9. oktobra prepričali tudi sami, saj je bila le-ta ne glede na dopoldansko uro lepo obiskana, k čemer so nedvomno prispevali tudi tamkaj zaposleni, ki niso skrivali zadovoljstva nad novo pridobitvijo in obiskovalce postregli ne le z »zvokom in sliko«, temveč tudi s prigrizkom in dobro kapljico... »kot se šika«.

Bojana Mavsar

merce d.d., večinski lastnik tako podjetja Elektrotehna SET d.d. kot Coming d.d., se je takrat odločil za novo poslovno politiko in razvojno vizijo - združitev dveh podjetij s sorodnim prodajnim programom v enovito po-

keting pri družbi Coming d.d. Rado Repenška v zadnjih letih niso več dosegale pričakovanih učinkov ne po ponudbi, izgledu, ne po prodajnih prijemih. Zaradi odliva kupcev, ki so se po nakupe usmerili v večja naku-

I Z J A V A

Člani stranke Nova Slovenija Krško, zbrani na rednem zboru 24. oktobra v Krškem, podpiramo le tiste spremembe ustave, ki so nujne za vstop Slovenije v Evropsko zvezo.

Odločno pa nasprotujemo reviziji slovenske ustave, s katero želi vladajoča koalicija omejiti referendumsko možnost neposrednega odločanja državljanov in vlogo parlamenta. Zelo zaskrbljujoče so težnje, da se v ustavo vnesejo spremembe, ki omejujejo samostojnost in razvojne možnosti občin.

Zato člani stranke Nova Slovenija iz Krškega, zahtevamo, da vodstvo stranke na čelu s svojo poslansko skupino uporabi vsa demokratična sredstva, da prepreči takšne namere vladajoče koalicije.

Udeleženci rednega zbora
N.Si Krško

N.Si
Nova Slovenija
Krščanska ljudska stranka

»MO•JA« TUDI V KRŠKEM

Tekstilni izdelki in pletenine iz sevniškega podjetja MO•JA niso novost, saj je podjetje s to blagovno znamko, s svojo ponudbo in proizvodnjo pretežno otroške konfekcije in konfekcije za mladostnike, prisotno na slovenskem tržišču že skoraj poldrugo desetletje. V tem obdobju so uspeli v podjetju s 37 zaposlenimi, ki ga vodi Jana Metelko, ne le razširiti lastno proizvodnjo tekstilnih izdelkov in pletenin, temveč so odprli tudi niz lastnih prodajal od Sevnice do Ljubljane, nazadnje, v mesecu oktobru, tudi v Krškem, v poslovno-trgovinskem centru TA-BU. Glede na to, da ni lahko konkurirati na dokaj zasičenem trgu ne domači ne tuji tekstilni ponudbi, Metelkova meni, da je prednost njihovega podjetja v fleksibilnosti, v izdelavi manjših serij posameznih kolekcij, zaradi česar se lahko hitro prilagajajo modnim trendom in se tudi hitro odzovejo na povpraševanja kupcev. Poleg proizvodnje in maloprodaje se podjetje MO•JA iz Sevnice ukvarja tudi z dejavnostjo veleprodaje, preko katere plasira konfekcijo in pletenine svoje blagovne znamke v preko sto prodajal po Sloveniji, vsa leta pa so ostali zvesti prvotnemu motu: svojim strankam ponuditi cenovno ugoden, predvsem pa iz kvalitetnih materialov kakovostno izdelan artikel. (B.M.)

TRANSFORMATOR NA CILJU

Pripravljalna dela za izgradnjo krške razdelilne transformatorske postaje (RTP) z razpletom daljnovodov 400/110 kV so stekla že v osemdesetih letih, vendar pa so bila dela kmalu zaustavljena, saj je bila malha investitorja, Elektra Slovenije, za izgradnjo tega velikega in pomembnega elektroenergetskega prenosnega objekta, vsa leta preplitva. K zastoju del so dodatno prispevale tudi razne spremembe okoli samega obsega del, novelacije, študije, postopki okoli pridobivanja vseh potrebnih dovoljenj pa tudi zapleti z Republiško upravo za jedrsko varnost, Nuklearno elektrarno Krško ter pristojnimi ministri okoli samih prostorskih in varnostnih rešitev, saj se objekt nahaja tik ob ograji, v neposredni bližini nuklearne elektrarne.

Po polnem desetletju odlaganja izgradnje je konec minulega leta na omenjeni lokaciji, na okoli 5 hektarjih površine, izvajalec gradbenih del GIZ Gradis iz Ljubljane vendarle pričel z zemeljskimi deli in kakor kaže sedaj, na polovici izgradnje, bo investicija, vredna preko 4 milijarde dolarjev, dokončana v predvidenem roku, do konca leta 2002, ko naj bi steklo tudi poskusno obratovanje. V prvem tednu meseca oktobra so na pripravljeni temelj v transformatorskem polju že postavili glavni in največji element RTP, 260 tonski transformator s 300 MVA, sicer pa imajo, po besedah direktorja projekta RTP Krško Janeza Kerna, dobavljeno in v carinskem skladišču NEK spravljeno domala že vso visokonapetostno opremo, prav tako pa je v teku izgradnja komandne zgradbe.

Z vključitvijo RTP Krško z razpletom daljnovodov 110 kV in 400 kV v sistem bomo tako mali kot veliki industrijski odjemalci električne energije na območju Posavja pa tudi Dolenjske in Bele Krajine v prvi vrsti deležni kvalitetnejšega, predvsem pa zanesljivejšega, nemotenege napajanja z električno energijo (do sedaj so bila ravna ta tri območja najslabše in najmanj zanesljivo napajana preskrbovalna območja z električno energijo v Sloveniji). Povečana bo tudi zanesljivost napajanja lastne rabe v NE Krško in posledično varnega obratovanja tega objekta, RTP Krško pa bo omogočila tudi plasma kapacitet električne energije iz novih plinskih agregatov Termoelektrarne Brestanica, vključuje pa tudi predvideno priključitev verige hidroelektrarn na spodnji Savi v elektroenergetski sistem. Ne le za Posavje pomemben elektroenergetski prenosni objekt, naj bi v bodoče razbremenil tudi transformacijski postaji 220/110kV v Podlogu in Beričevem ter povezovalne daljnovodne proti Celju in Ljubljani in prispeval k zmanjšanju izgub v elektroenergetskem sistemu Slovenije za okoli 30 GWh na leto. Da pa bi bila elektroenergetska zanka sklenjena in v celoti funkcionalna, se nameravajo po izgradnji RTP Krško na Elesu Ljubljana lotiti izdelave projekta za izgradnjo dvosistemkega daljnovoda na 66 km dolgi trasi iz smeri Krškega proti Primorski, NEK - Beričevo, a za slednje bodo potrebovali, kakor lahko predvidevamo iz izkušenj pri gradnji RTP Krško, nemara celo več kot desetletje usklajevanj in razreševanj problemov prostorske problematike in lastninskih razmerij z lokalnimi skupnostmi in posameznimi lastniki zemljišč, saj naj bi na omenjeni trasi postavili kar 184 daljnovodov.

Bojana Mavsar

260-tonski transformator, ki bo v končni teži, ko ga bodo napolnili z 81 tonami olja, tehtal 341 ton, so izdelali v zagrebškem Siemens Končarju. Pripeljali so ga na 61 metrov dolgi, 5,4 m široki in 4,3 m visoki kompoziciji, sicer pa je sam transformator dolg 11 metrov, 3,5 metra širok in 4,3 m visok. Podobno kot pri prevozu uparjalnikov, so morali zaradi konfiguracije cestniča in dolžine celotne kompozicije tudi pri prevozu transformatorja izvesti tri težje manipulativne obrate, kjer je zadnje pomožno vozilo prevzelo vlogo vlečnega vozila, in sicer na ovinkih v kraju Brežina, v Stari vasi ter na parkirišču pred NE Krško. Brez večjih zapletov po dvodnevem prevozu so 8. oktobra transformator preložili na zanj pripravljeni temelj.

Po besedah Sama Hribarja Miliča, podpredsednika GZS, predlagane rešitve novega zakona pre malo sledijo sodobnim evropskim rešitvam in socialnemu tržnemu gospodarstvu, ki mora sloneti na gospodarskem razvoju, konkurenčnosti, novih delovnih mestih, na rasti plač v odvisnosti od bruto domačega proizvoda ter na zaščiti zaposlenih. Mnenje večine delodajalcev in s stalšice GZS je, naj bi se zaposlovanje za določen čas definiralo za obdobje treh in ne dveh let, odpovedni roki bi morali biti krajši od 6 mesecev, delodajalci se zavzemajo za manjše odpravnine, ki naj bi znašale v višini največ devetih plač, še posebej v podjetjih, ki so v postopkih prisilne poravnave. Nasprotujejo dodatkom za skupno delovno dobo in nadomestilu za čas bolniške odsotnosti, pri čemer predlagajo, da naj bi slednje štetla v breme delodajalca 10 dni, ostalo pa naj bi krila zdravstvena blagajna. Pri novem zakonu zagovarjajo varstvo pred šikaniranjem, varstvo starejših delavcev in omejitev delovnega časa in nadurnega dela, zagovarjajo tudi odmor med delom, ki bi ga morali definirati v členu kolektivne pogodbe in ne zakona, menijo pa, da bi morali po zakonu delodajalcem omogočiti odpuščanje zaposlenih zaradi nesposobnosti in zmanjšati vlogo sindikata v podjetjih, saj je nesprejemljivo, da se slednji vmešava v poslovanje.

V nadaljevanju razširjene seje, ki so se je v lepem številu udeležili tudi gospodarstveniki iz Posavja, je v.d. direktorica RPC Posavja Mateja Jazbec predstavila prioritete

Po mnenju nekdanje direktorice družbe Kostak Silvine Mozer, ki sedaj vodi gradbeno podjetje GIP-O Posavje, na sodišče dostavljena gradiva s strani Kostaka, ki naj bi dokazovala, da je bila zaradi sklenjenih pogodb in z odprodajo deleža družbi storjena gospodarska škoda, niso relevantna. Kot osnovno dokazno gradivo naj bi namreč sodišče kot osnovni dokaz upoštevalo s strani Kostaka priložene članek iz časopisa Finance, kjer je navedeno, da bo do leta 2012 na spodnji Savi zgrajenih pet hidroelektrarn in pričevanje sedanjega direktorja družbe Božidarja Resnika, da jim je zaradi tega onemogočeno sodelovanje pri teh pričakovanih gradbenih delih. Na sodišču naj bi sedanji direktor tudi večkrat poudaril, da je Kostaku osnovna strategija nadaljevati dejavnost visokih gradenj, obenem pa naj bi na sodišču citiral pismo družbe Beograd, z dne, 2.9.2000, v katerem je razvidno, da družba Beograd želi postati 100% lastnik Togrela.

»Zagovarjati strategijo Beграда, obenem pa trditi, da želj Kostak nadaljevati dejavnost visokih gradenj, je popolnoma kontradiktorno«, pravi Mozerjeva, »kajti če Beograd postane 100% lastnik Togrela, Kostak ne bo v podjetju niti manjšinski lastnik več in ne bo imel nobenega vpliva na poslovanje. S to strategijo se nisem strinjala tedaj in se z njo ne strinjam danes«.

Dobičkonosnost sklenjenega posla za Kostak Mozerjeva utemeljuje z dejstvom, da je bila dejavnost visokih gradenj v izgubi in da je odločitev o nakupu Togrela temeljila na sanaciji dejavnosti visokih gradenj v okviru Kostaka, saj je od leta 1995 do leta 1998 skupna izguba visokih gradenj znašala sto milijonov. V podjetju Togrel naj bi s sanacijo ustvarili pogoje, da bi dejavnost visokih gradenj dajala pozitivne, dobi-

Posavja v osnutku strateškega dela Regionalnega razvojnega programa, ki temeljijo na razvoju človeških virov, na gospodarskem in prostorskem razvoju in razvoju okolja, s pogoji poslovanja z Zvezno republiko Jugoslavijo pa je prisotne seznanil Roman Veras, samostojni svetovalec pri GZS. Vsekakor je Jugoslavija, ki se razprostira na 102.173 km² površine s 10,6 milijoni prebivalcev, zanimivo tržišče za slovenske vlagatelje, vendar pa sodelovanje med državama ovira vrsta še nesprejetih sporazumov, od cestnega in prometnega sporazuma dalje pa vse do sporazuma o vračanju premoženja. Sicer pa naj kot zanimivost iz Verasove razprave povzamemo, da se med desetimi največjimi slovenskimi izvozniki v Jugoslavijo na 7. in 8. mestu nahajata družbi iz Posavja, in sicer Vipap Videm Krško in Lisca Sevnica, ki je hkrati tudi drugi največji slovenski uvoznik iz Jugoslavije.

Počasneje od pričakanj in želja pa napredujejo aktivnosti okoli izgradnje hidroelektrarn na spodnji Savi, saj je Vlada RS naložila novoustanovljenemu elektroenergetskemu Holdingu da prouči tako smiselnost kot tudi posledice združevanja Savskih in Dravskih hidroelektrarn. In ker so v teku tudi usklajevanja okoli koncesijske pogodbe, ni pričakovati, da bi dela, kakor je bilo predvideno, na HE Boštanj stekla že v tem letu.

Bojana Mavsar

VIPAP IN LISCA IZVAŽATA V JUGOSLAVIJO

V Krškem je 11. oktobra potekala razširjena seja Upravnega odbora GZS Območne zbornice Posavja ter Združenja podjetnikov Posavja, na kateri so se člani seznanili z informacijo o poteku priprav na izgradnjo hidroelektrarn na spodnji Savi, z osnutkom strateškega dela Regionalnega razvojnega programa Posavja ter s pogoji poslovanja za poslovno sodelovanje z Zvezno republiko Jugoslavijo, največ časa pa so namenili obravnavi predlaganega zakona o delovnih razmerjih.

čkonosne rezultate, v nasprotnem primeru pa bi 40 uslužbencev na Kostaku postalo tehnološki višek in bi odpravnina zanje znašala 38 milijonov tolarjev. Mozerjeva pravi, da bi kapitalski dobiček v Kostaku v letu 2000 nastal, v kolikor bi bile pogodbe podpisane, saj bi bil s tistim momentom ustvarjen enkratni dobiček v višini 80 milijonov tolarjev, kolikor je znašala razlika med ocenjeno vrednostjo stvarnega vložka in knjigovodsko vrednostjo nepremičnin v Togrelu. Če bi bila investicija v Togrelu realizirana, je Mozerjeva prepričana, da bi lahko imel Kostak iz svoje naložbe v Togrel okoli 20 milijonov letnega dobička, poleg tega pa bi v višini 36 milijonov znašali prispevki Togrela za plačilo storitev, ki bi se izvajale v Kostaku za Togrel.

Mozerjeva je na sklicani tiskovni konferenci, na kateri je obrazložila razloge za pritožbo na izdano sodbo, zanimala tudi v sodbi navedene personalne povezave. Poudarila je, da je s svojimi dejanji delala izključno v korist družbe Kostak. To je bilo tudi njeno vodilo, kakor pravi, da je sprejela delovno mesto svetovalca tako v.d. direktorja Kostaka Ljubomirja Muniha kot kasneje imenovanega direktorja Božidarja Resnika. Ker ji je slednji izdal odločbo o praznopolni na mnogo nižje delovno mesto, z veliko nižjo plačo, je pristala na sporazumno odpoved in po mesecu dni na Zavodu za zaposlovanje sprejela ponudbo podjetja GIP-O Posavje, da prevzame vodenje tega podjetja. Personalno povezanost naj bi sodišče dokazovalo tudi s pooblastilom, po katerem naj bi Mozerjeva v Togrelu nadomeščala, v primeru daljše odsotnosti, direktorja Ivana Navoja. Slednjega je zaradi njegove bolezni in večmesečne

Silvana Mozer

VEDNO SEM DELALA V KORIST KOSTAKA

Po skoraj letu dni trajajočem gospodarskem sporu med delniško družbo Kostak Krško in podjetjem OSA1 d.o.o. iz Krške vasi, je prvostopenjsko Okrožno sodišče v Krškem konec meseca septembra izdalo sodbo, ki govori v prid tožnika - delniške družbe Kostak. Sodišče sicer ugotavlja, da je tedanja direktorica družbe Kostak Silvana Mozer imela za sklenitev pogodbe o odprodaji deleža vsa pooblastila, obenem pa s sodbo razveljavlja sklenjene pogodbe, saj meni, da odločitev ni bila ekonomsko smotrna in da ni dokazov, ki bi govorili o dobičkonosnih učinkih za družbo Kostak. Na izdano sodbo sodišča so v podjetju OSA1 d.o.o., medtem preimenovanemu v podjetje GIP-O Posavje d.o.o. Krška vas, že pritožili.

hospitalizacije v Togrelu nadomeščala, vendar pa se nadomeščanja ni dalo predvideti vnaprej, saj je direktor Togrela Navoj hospitaliziran v mesecu marcu, t.j. šest mesecev kasneje.

Okrožno sodišče v Krškem je s sodbo razveljavilo dokapitalizacijo Togrela s strani podjetja OSA1 iz Krške vasi (sedaj GIP-O Posavje), s katero si je to podjetje pridobilo večinski lastniški delež v podjetju Togrel in tega vrnilo v 100% last družbe Kostak. Večinski lastnik slednje je novomeška delniška družba Begrad, s katero pa v podjetju GIP-O Posavje v

vseh dosedanjih pogovorih o sporazumnem reševanju sporov niso našli skupnega jezika. Kakor je zatrjela Mozerjeva, so bili z njihove strani, v korist kompromisne rešitve, pripravljene podpisati tudi sodno poravnavo, v kolikor bi z družbo Begrad uspeli skleniti dogovor o poslovno tehničnem sodelovanju. V kolikor bi do tega prišlo, bi se dolensko in posavsko gradbeništvo tudi lažje vključevalo v prihajajoče velike gradbene izzive in investicije v Posavju.

Bojana Mavsar

Ivan Navoj

TOGREL JE KLJUB VSEMU USPEŠNA DRUŽBA

Družba Togrel d.o.o., s proizvodnimi obrati v Veliki vasi, danes zaposluje 152 delavcev. Okoli 40 odstotkov zaposlenih je vezanih na proizvodnjo armirno betonskih gradbenih konstrukcij, ostali zaposleni pa delajo na področje klasične gradnje. Z dejavnostjo visokih gradenj gradi Togrel industrijske objekte, trgovske centre, poslovne ter stanovanjske objekte. In medtem ko podjetje uživa veliko zaupanje tujih investitorjev, slednjega niso deležni doma, saj po mnenju direktorja Ivana Navoja ta uspešna družba doživlja neodgovoren odnos uprave enega od lastnikov in nerazumljivo obnašanje lokalne politike.

Največje objekte v zgodovini podjetja, kot je Hipermarket v Brežicah na 12.000 m² površine ali pa Trgovinski center Begros v Slovenski vasi, ki meri 17.000 m², trenutno pa je v proizvodnji tudi eden največjih trgovskih centrov v Zagrebu v skupni površini 35.000 m², je zgradil in gradi Togrel ravno v zadnjem času. Vendar pa je sposobnost prevzemanja in izvedbe največjih objektov ter konkurenčnosti na trgu pogojena tudi z modernizacijo in hitrim razvojem podjetja. A temu bodo v Togrelu težko sledili, kajti njihova tehnologija in oprema sta zastareli, slednje pa pogojuje visoke stroške vzdrževanja. Ker so temeljite modernizacije potrebni vsi objekti, predvsem betonarna, separacija in železokrivnica, bi bilo nujno potrebno v čim krajšem času realizirati investicijski program, ki pa, po besedah direktorja Togrela Ivana Navoja, zaradi spora med lastnikoma podjetja in nedokončane dokapitalizacije, miruje že nekaj časa. Investicije namreč niso možne, saj ima družba le 1,5 milijona osnovnega kapitala, zaradi česar je oteženo poslovanje z bankami in najemanje kreditov pri njih, saj podjetje ne more pridobiti ne nuditi ustreznih zavarovanj.

Ravno slednje, (ne)vračilo kreditov s strani Togrela družbi Kostak, pa je v zadnjem času ne le polemika med Togrelom ter sprtima lastnikoma Togrela, podjetjem GIP-O Posavje d.o.o in delniško družbo Kostak, temveč se je obravnava te tematike preselila tudi na ulice. Ivan Navoj meni, da v največji meri zaradi neresničnih izjav uprave dru-

žbe Kostak in njenega direktorja, ki so bile prenesene v dnevno časopisje. Po besedah Navoja, je uprava družbe Togrel v zvezi z vračilom kredita v minulem letu, 15. novembra, naslovila na družbo Kostak vlogo za podaljšanje kredita. Ker v Kostaku niso pristali na predlagano podaljšanje, so v Togrelu v mesecu decembru, še pred zapadlostjo kredita v januarju 2001, posredovali na Kostak več variant vračanja kredita, vendar tudi na te v Kostaku niso pristali in vložili na sodišče izvršilni predlog. Ob tem Navoj odločno demantira izjave, naj bi kredit v višini 170 milijonov tolarjev neznan kam izpuhtel: »Kredita ni 170 milijonov, ampak ta vsota znaša 159 milijonov tolarjev. Omenjeni kredit izhaja iz več kreditnih pogodb iz leta 1999, ki so bile odobrene s strani Kostaka d.d. in so bili črpani sukcesivno, glede na potrebe družbe Togrel, za pokrivanje likvidnostnih potreb.«

Vložena tožba s strani družbe Kostak je preprečila vračilo kredita, saj je bilo slednje vezano na sredstva dokapitalizacije Togrela. In kakor pravi Navoj, so bili krediti porabljeni za financiranje proizvodnje, ki se je od prevzema v letu 1998 hitro povečevala. V omenjenem letu je znašala vrednost proizvodnje 365 milijonov, v letu 1999 že 1,2 milijarde tolarjev, v minulem letu so ustvarili 1,5 milijarde, v letošnjem letu pa bodo v proizvodnji predvidoma ustvarili več kot 1,6 milijarde tolarjev. Ker se tudi v Togrelu spopadajo z nerednim plačilom strank za njihove proizvode in storitve, morajo za nemoteno poslovanje najemati tudi kredite. Del navedenega kredita je bil uporabljen tudi za nakup orodja in opreme od Agrafe v stečaju, za vzpostavitev informacijskega sistema v družbi, za vzdrževalna dela, nakup osnovnih sredstev in opreme, ter za pokrivanje obveznosti družbe iz preteklosti. Navoj je tudi zanikal, da naj bi Togrel koristil kredit SKB banke v višini 100 milijonov tolarjev. Kakor pravi, podjetje Togrel ni sposobno ne od SKB banke ne od drugih bank najeti kredita v takšni višini, ker ni sposobno nu-

diti ustreznih zavarovanj, in je znesek kredita, ki ga Togrel trenutno koristi, petkrat manjši od navedene vsote.

»Uprava družbe Kostak d.d. s svojimi izjavami, širjenjem laži v javnosti, na tiskovnih konferencah in v medijskem prostoru, povzroča veliko škodo. Zavaja dobavitelje, obstoječe in potencialne investitorje in ostalo javnost, katerim posreduje netočne in lažne podatke. Uprava Kostaka se s takim odnosom do družbe Togrel obnaša skrajno neodgovorno, saj bi kot lastnik družbe morala imeti gospodaren odnos«, pravi direktor Togrela, ki za današnje stanje v družbi v veliki meri obtožuje tudi »politiko Občine Krško« in nadaljuje: »Velik del javnosti, delavcev Togrela in občanov občine Krško se sprašuje, kaj je razlog za skrb krške politike za novomeško gospodarstvo, je to globalizacija krških politikov ali kaj drugega?«

Navoj tudi demantira izjave direktorja Božidarja Resnika, da naj bi družba Kostak d.d. kot lastnik Togrela ne imela vpogleda v njihovo dokumentacijo. Na Kostaku so vse do 1. julija 2001 za Togrel opravljali finančne in računovodske posle po sklenjeni pogodbi o opravljanju te dejavnosti, podatke o poslovanju Togrela pa so na Kostak prejeli v pisni obliki tudi 1.6.2001. Vpogled v dokumentacijo Togrela je 27.6. na sedežu Togrela opravila tudi s strani družbe Kostak pooblaščenca revizorka. Prav tako je Davčni urad Brežice v mesecu marcu in aprilu letos pregledal poslovanje in poslovne knjige družbe Togrel za leto 1999, 2000 in začetek leta 2001, izvedenih pa je bilo tudi več inšpekcijskih pregledov. Ob tem naj bi nobena od pristojnih služb, ki je imela pod drobnogledom poslovanje Togrela, ugotovila večjih napak ali nepravilnosti pri poslovanju.

Bojana Mavsar

VISOKI JUBILEJ PGD KRŠKO STROKOVNJAKI ZA BUČE

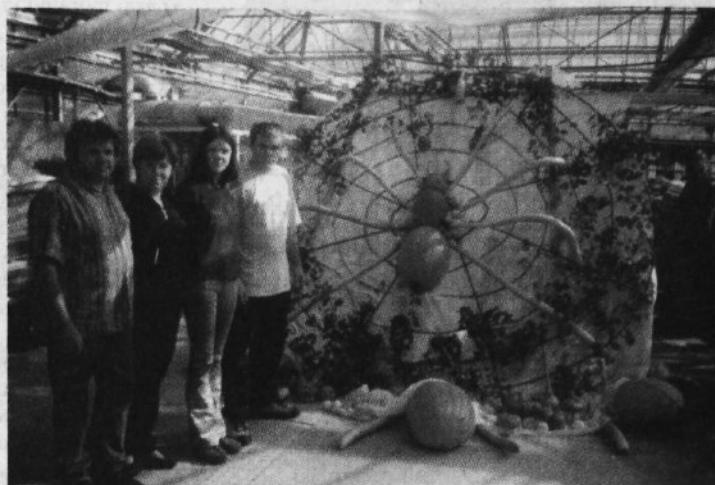
Prostovoljno gasilstvo je v občini Krško dobro razvito, o čemer pričajo tudi visoki jubileji, ki jih je letos praznovalo kar nekaj društev, prav tako pa so gasilke in gasilci letošnje leto dosegli nekaj lepih tekmovalnih rezultatov. V mesecu oktobru, sicer tudi meseci požarne varnosti je visoki jubilej, 130-letnico delovanja, praznovalo Prostovoljno gasilsko društvo Krško. Društvo je bilo ustanovljeno že 17. januarja 1871 leta pod imenom Prostovoljna požarna bramba Krško, njen ustanovitelj je bil državni poslanec Viljem Pfeifer. V zgodovini tega društva je veliko pomembnih in zanimivih mnenjnikov, tako je leta 1889 Josipina Hočvarjeva za društvo zgradila gasilski dom kot orodjarno z lesenim stolpom za sušenje cevi in kupila tudi prvo ročno brizgalno, leta

1898 pa je dala zgraditi edinstveni masivni gasilski vadbeni stolp za vaje in sušenje cevi, ki stoji še danes in je pomemben okras mesta. Leta 1991 je društvo ob proslavi 120

– letnice odprlo obnovljen in povečan gasilski dom s štirimi garažami, orodjarno, garderobami, sanitarijami, dvorano z odrom, sejno sobo, dvema pisarnama in čajno kuhinjo.

Kljub temu da o prireditvi »Bučarijada« v naših krajih bolj malo slišimo, živijo v našem okolju ljudje, ki se ukvarjajo bodisi ljubiteljsko ali profesionalno s pridelavo jedilnih ali okrasnih buč in se tovrstnih prireditev tudi udeležujejo. Med njimi tudi družina Efremovski iz Bregov na Krškem polju, ki se je letos, že tretjič zapored, udeležila tradicionalne bučarijade v Arclinu pri Vojniku. Kakor nam je povedal Stojan Efremovski, ki ljubiteljsko, čeprav se tudi profesionalno ukvarja z vrtnarsko dejavnostjo, goji buče že desetletje, je posebnost arclinske bučarijade v tem, da so buče tudi simbol kraja, saj le-te v jesenskem času krasijo prav vsako dvorišče tamkajšnje stanovanjske hiše in se zato krajani temeljito pripravijo tudi na samo prireditev. Poleg zaprtega razstavišča, se tudi arclinske ulice v dneh bučarijade spremenijo v razstavni prostor, kamor razstavljalci na ogled postavijo razne vrste buč, od jedilnih do okrasnih buč, majhne, velike, okrogle in podolgovate pa domiselno pobarvane in okrašene, največ pozornosti pri samih razstavljalcih kot tudi obiskovalcih prireditve pa so deležni posebni bučni aranžmaji, ki jih domiselno izdeluje tudi Stojan. Vse razstavljenе buče, letos jih je bilo kar 4600, po posameznih kategorijah ocenjuje tudi komisija, ki je letos tudi družini Efremovski podelila kar nekaj nagrad, med drugim so osvojili 2.mesto v konkurenci dolgih buč za 172,8 cm dolgo bučo, 1.nagrado za najmanjšo zrelo bučko premera f 30 mm. Stojanov aranžma »bučni pajek« (na sliki) pa je bil proglšen za najboljšo stvaritev letošnje Bučarijade. (B.M.)

SREČANJE SIVIH PANTERJEV V KOSTANJEVICI

Krški odbor seniorske organizacije Sivi panterji je bil v soboto, 20. oktobra 2001, v Kostanjevici na Krki gostitelj srečanja, ki se ga je udeležilo blizu osemsto članov in članic iz vse Slovenije.

Ivan Petrišič, predsednik občinskega odbora Sivih panterjev in predsednik organizacijskega odbora srečanja v Kostanjevici je bil zadovoljen z odzivom svojih kolegov, ki so prišli iz različnih krajev, to pa po njegovem mnenju priča, da so Sivi panterji pri nas še vedno prepoznavna in spoštovanja vredna organizacija. Petrišič je v nadaljevanju poudaril: »Naša poglobljena prizadevanja so v splošnem interesu na poti k družbi za vse starosti, s poudarkom na medgeneracijskem sožitju za lepše in človeka vredno življenje. Tudi v Krškem si v tesnem sodelovanju z

občinskim odborom LDS prizadevamo v občinski politiki doseči čim boljše rezultate na področju skrbi za starejšo populacijo, za katero je sicer na splošno kar dobro poskrbljeno. Dokaj uspešno uresničujemo svoje programske cilje, tako se lahko pohvalimo da smo tik pred pridobitvijo 25 varovanih stanovanj, namenjenih naši generaciji v neposredni bližini doma starejših občanov v Krškem. Kot seniorska organizacija si želimo z občinskim odborom LDS Krško aktivno sodelovati, a ne kot konkurenca, ampak kot sooblikovalci. Z bogatimi izkušnjami, znanjem ter modrostjo

želimo prizadevati k večji blaginji ter vsemplodnemu napredku lokalne skupnosti in države Slovenije.«

Prireditve se je udeležilo tudi nekaj deset mlajših članov in simpatizerjev Liberalne demokracije Slovenije, zbrane pa so med drugim pozdravili poleg Petrišiča tudi predsednik Sivih panterjev Slovenije, predsednik občinskega odbora LDS in podžupan občine Krško Andrej Božič, osrednji gost in govornik pa je bil podpredsednik LDS in minister za finance Anton Rop.

Adolf Moškon, direktor Kulturnega doma Krško

NOVE PRILOŽNOSTI

Začarani krog distribucije

Med razlogi za premajhen obisk kinopredstav v Krškem kljub dobri opremljenosti direktor Moškon na prvo mesto postavlja dejstvo, da mora Krško predolgo čakati na novosti. Razmere na področju kinematografije so se namreč popolnoma spremenile. V stari Jugoslaviji so čakali tri leta, da je film prišel iz Amerike, danes pride v treh mesecih, pričakovati pa je, da se bo ta čas še zmanjšal. Film je danes aktualen le, ko je za publiko še »vroč«, saj filmi hitreje prihajajo v kino in tudi mnogo hitreje na televizijo. Sedaj ni problem ugotoviti, kateri film je aktualen, saj je dovolj literature, vsebine so na internetu, tudi KD posluje preko interneta, ima svojo spletno stran in v tem pogledu nič ne zaostaja. Problem je dobiti film pravočasno v Krško.

»Zakaj moramo tako dolgo čakati? Ker je nov film narejen le v štirih, petih, le redki pa imajo osem podnaslovljenih kopij. Od teh dobi eno ali morda dve kopiji Ljubljana, ostale pa še drugi veliki kinematografi v Mariboru, Celju, Kranju, sledi že Novo mesto, morda Brežice, v vsakem primeru mora torej nekdo počakati na nov film,« pojasnjuje Moškon. Distributerji imajo pač svoj sistem, ki upošteva predvsem doseženo število obiskovalcev oziroma prometa. Krško je uvrščeno razmeroma nizko po komercialnem učinku (bili so celo na 44. mestu), a kljub izboljšanju še ni dovolj zanimivo za distributerje. Že ob izgradnji nove tehnike so zaprosili nekaj distributerjev, da bi prejeli nekatere filme tudi preko tega vrstnega reda, vendar kljub obljubam ni bilo večjega odziva.

Kako privabiti (mlado) publiko

Čeprav je ažurnost filmskega programa močno povezana z obiskom, ostaja še vedno zelo resen in težko obvladljiv problem zagotavljanja stalne publike. Največ obiskovalcev filmskih projekcij je seveda med mladimi, kajti starejša generacija se večinoma zadovolji z gledanjem filma doma na kabelski televiziji.

Dosedanje izkušnje pa kažejo, da je središče zbiranja mladih, predvsem srednješolcev, vendarle v Brežicah in ne v Krškem.

»Ob tem naj povem, da je brežiški kino pred nami obnovil aparature, uredil dvorano in uspel na filmskem področju. Mladi iz krške občine veliko obiskujejo njihove projekcije filmov, ki jih oni prejema najmanj en mesec prej kot mi. A poleg tega velja omeniti, kar slišim od staršev, ki imajo dijake v Brežicah. Ko svoje otroke vprašajo, zakaj hodijo v kino v Brežice, čeprav ga imajo tu, takorekoč pred nosom, pravijo, da imajo v Brežicah svojo družbo, primernejše lokalčke, da je tam pač boljša »scena«. Resnici na ljubo imamo pri nas ob kulturnem domu lokal, za katerega mladi niso zainteresirani. Prav

gotovo je pomembno, da se lahko mlad človek po predstavi še malo zadrži z vrstniki, a to so problemi, ki jih mi ne moremo reševati,« pravi Moškon.

Poslovanje kina ni poceni

Današnje poslovanje s filmom ni poceni, saj morajo za film distributerju plačati 40 odstotkov od vstopnin, 60 odstotkov pa za zdaj ostane kinu (obetajo se spremembe, po katerih se bo inkaso delil na polovico, o.p.), obe strani pa morata plačati tudi davke. Če prodajo malo vstopnic, so vseeno dolžni distributerju plačati minimalno ceno in prevoz filma. Iz svojega dela morajo plačati reklamiranje, plakatiranje, tisk, poleg tega morajo plačati dodatne delavce, saj je v domu premalo zaposlenih. Tako imajo poleg svojega redno zaposlenega kinooperaterja še dva honorarna sodelavca. Za vodenje kina je potreben cel človek, z njim je potrebno delati od jutra do večera – ne le klicati zdaj tega ali onega, tu so osebni stiki, filme je potrebno spremljati, jih poznati, jih tržiti, dokler so še vroči, so hit. Zato lahko le z dobrim in stalnim obiskom zagotovijo dobro in pozitivno poslovanje, za zdaj pa kino kulturnemu domu prinaša precejšnjo izgubo.

Resnici na ljubo, z majhnim obiskom naredijo škodo tudi distributerju, ki bi lahko od višjega inkasa v drugem kraju več zaslužil. Prav tako ta ni zadovoljen, če film zaradi neke gledališke predstave leži v depozitu čez vikend, ker ga ni mogoče predvajati. Kajti problem, s katerim se srečujejo je tudi, da so filmske projekcije v veliki dvorani šestkrat na teden, pogosto pa se zgodi, da jih morajo odpovedati, ker je v enakem terminu v isti dvorani bodisi gledališka predstava, koncert itd.

Na poti rešitve – novi filmi hitreje v Krškem

»V KD se ves čas zavedamo, da moramo na tem področju doseči boljše rezultate, saj je bilo v to področje vloženi veliko sredstev – tako v veliko kot v malo dvorano,« pravi Adolf Moškon in nadaljuje: »Zato smo se še enkrat obrnili na naše distributerje, med drugim na vodilne Ljubljanske kinematografe in gospoda Mira Polanka, da bi preko Koloseja vendarle dobili filme nekoliko bolj zgodaj in zanje tudi pridobili tudi mlado publiko z našega področja. Dogovori z Ljubljanskimi kinematografi in z ostalimi sedmimi ali osmimi distributerji v Sloveniji nam obetajo, da bomo poskušali povečati ažurnost, da si lahko popravimo položaj na distributerski lestvici in predvsem zadovoljimo naše obiskovalce.

V roku enega leta se bo pokazalo, ali smo v Krškem sposobni pridobiti nekaj večje število obiskovalcev ali pa, bomo morali, na žalost, ugotoviti, da kino zapiramo. Sam menim, da se bo v tej

V občini Krško je Kulturni dom Krško še edini ohranil filmsko dejavnost – predvajanje filmov. Pred leti so lahko filmske predstave gledali tudi v Brestanici, na Senovemu, na Raki in v Kostanjevici. Pred približno tremi leti so se tudi v Krškem znašli pred odločitvijo, ali naj kino zaprejo ali pa gredo v tehnično prenovo, da bi v bodoče sploh še imeli možnost predvajanja filmov. Tehnika, ki je bila obnovljena kot ena prvih v stereo dolby izvedbi ob desetletnici doma, je medtem zastarela. Zato so se na Svetu KD odločili, da mora kino ostati v središču občine. V obnovo celotne kinotehnike, razen kinoprojektorjev v veliki dvorani, so v dveh letih vložili 8,5 milijona tolarjev. Kljub temu pa krški kino doslej ni mogel zaživeti, kot bi pričakovali glede na tehnične pogoje. O razlogih za takšno stanje in prizadevanjih, da bi v naslednjih mesecih razmere spremenili, nam je nekaj več povedal direktor KD Krško Adolf Moškon.

TI ZA KRŠKI KINO

priveditveni sezoni to razjasnilo. Prepričan sem, da bomo uspeli, če bomo lahko dobro sodelovali predvsem z distributerji in da bomo tudi pri vseh teh naših šolah in srednji šoli, ki jo imamo v Krškem,

ustvarili mlado publiko, ki ima rada film. Čeprav večina teh dijakov po šoli zapusti Krško, morajo vedeti, da je sedaj film tako rekoč istočasno v Brežicah in v Krškem, četudi bo morda pri nas štiri dni kasneje, morajo vedeti, da film je in da bo, ne pa da pride tri mesece kasneje. Saj je v Krškem dovolj mladine, ki bi napolnjevala to dvorano in upamo, da nam bo to uspelo sedaj, ko bomo imeli nov film v času kot pri naših sosedih. Zagotoviti moramo novo publiko, mlado generacijo, dijake, študente, kot tudi osnovnošolce in srednjo generacijo.

Miro Polanko, Ljubljanski kinematografi:

Veseli me, da je Kulturni dom in s tem kino v Krškem dobil sodobno filmsko tehniko, s katero lahko sedaj gledalcem predstavi filme tako, kot je to normalno v razvitih kinematografijah. Ob tej priliki se zahvaljujem gospodu Adolfu Moškoni in njegovim sodelavkam in sodelavcem, gotovo pa se bodo čestitki in zahvali pridružili predvsem bodoči gledalci. Sedaj namreč ni nobenega razloga več, da bi odhajali na kino predstave kam drugam, saj imajo v svojem kraju odlične pogoje za gledanje filmov. Naša distribucija pa se bo potrudila, da bo Krško prišlo do novih filmov prej kot dosedaj. Že program filmov v mesecu novembru to dokazuje, nič drugače pa ne bo v naslednjih mesecih. Naj vam izdam še recept, kako bi filme v vaš kraj dobili še prej. Čim več gledalcev bo prenovljeni kino privabil v naslednjem obdobju, več bo imel možnosti za višjo mesto v razporedju naslednjih filmov. Če zaključim: Kino je uredil kinodvorane po svetovnih standardih, mi smo priskrbeli filme prej, kot je to bilo običajno, sedaj ste na vrsti vi, dragi obiskovalci filmskih predstav. Pridite in ne bo vam žal, saj prihajajo filmi, kot npr. Umetna inteligenca, Operacija Mečarica, Mačke in psi, Harry Potter, Gospodar prstanov ... Vsem skupaj želim veliko filmskih užitkov!

Filmskih predstav ne bodo več odpovedovali

Sedaj, ko je tudi mala dvorana zvočno urejena tako, da lahko vzporedno potekata filmska predstava v mali dvorani ter neka prireditve v veliki dvorani, je več možnosti tudi za razvoj filmske dejavnosti. V preteklem letu so popolnoma obnovili malo dvorano, ki je opremljena tudi s kino aparaturami in stereo dolby sistemom. Kljub temu bodo po

navedbah Moškona filme usmerjali v veliko dvorano, kajti doživetje filma v sodobni tehniki je v veliki dvorani le drugačno. V kolikor pa veliki dvorani zaradi zasedenosti le ne bo mogoče predvajati filma, ga bodo predvajali v mali, nikakor pa odpovedali, kot se je to dogajalo do sedaj.

»Seveda je bila zaradi tega filmska publika včasih tudi upravičeno nejevoljna,« priznava direktor KD. »Filmske predstave predvajamo v običajnih terminih kakor drugje, ob 16., 18., 20. uri ali celo kasneje, vendar si želimo, da bi prišli tudi do t. im. filmskega gledališča, ki je eksplicitno namenjeno le za predvajanje komercialnih filmov. Vsekakor pa sedaj filmskih predstav ne bomo več tako trdo prilagajali drugemu programu v kulturnem domu, ker imamo sodobno opremljeno malo dvorano. Zavedamo se, da so prav vikendi najbolj obiskani, na žalost pa je tako, da ima le Krško ob vikendih abonma in koncerte, da temu ni tako ne v Novem mestu ne v Brežicah. Naša velika dvorana je gledališko in koncertno usmerjena dvorana, manj filmsko. Ko smo mi pred dvema letoma pisno predlagali našim abonentom, da naj bi imeli predstave sredi tedna, ob sredah, se jih je večina odločila proti in predlagala vikend. O tem bomo prihodnje vendarle morali še razmišljati, da bi bile abonmajske predstave ob sredah ali ob četrkih, ker je za te dni tudi lažje dobiti gostovanja gledališč.«

Vstopnine ne bodo povišali

V Krškem je cena vstopnice nižja kot drugod, saj znaša 500 tolarjev, preko vikenda pa 600 tolarjev, v Brežicah so imeli toliko že pred časom, ljubljanski Kolosej ima karte npr. po 900 tolarjev, za dijake in študente preko Kluba posavskih študentov, ki jim v publikaciji Atomček objavlja filmski program, imajo še celo znižane vstopnice. Cen tudi sedaj ne nameravajo povečati.

Tudi za obveščanje publike po besedah direktorja napravijo veliko. »To je toliko bolj potrebno, ker pri nas še nimamo mladinskega centra kot v Brežicah, kjer se zbirajo mladi, ki so pretežno naša ciljna publika. V Brežicah je poleg kina gimnazija, mi moramo programe tiskati mesečno v več kot tisoč izvodih in jih pošiljati na 850 naslovov, na vse medije itd, ker nimamo toliko mladih okrog nas. Seveda pa računamo tudi na osnovnošolsko mladino...«

Če je uspel abonma...

Abonmajsko sezono so v kulturnem domu gradili enajst let, kar je dolgo obdobje, a danes lahko rečejo, da so uspeli. Imajo dovolj zadovoljnih abonentov, dvorane so polne ob vsaki gledališki ali drugi predstavi, kar v preteklosti ni bilo vedno tako. Imajo tudi uspešne komercialne prireditve, v Krš-

ko ponovno prihaja predstava »Žurka za punce«, ki je popolnoma napolnila dvorano. »Stevardese« so bile prav tako uspešne. Zato je direktor KD Krško tokrat tudi glede filmske prihodnosti v svojem zavodu optimist: »Če bomo dobivali filme tako, kot smo se dogovorili in bomo zaradi tega lahko pridobili več ljudi, ki imajo radi film, ki bodo povabili v dvorano tudi svoje prijatelje, bo krški kino živel.«

TELEFONSKE ŠTEVILKE:

07 - 488 01 90

07 - 488 01 94 blagajna

07 - 488 01 97 fax

pišite na naš e-mail: kd.krsko@siol.net

SOBOTA, 24.11., ob 20. uri opera v

štirih dejanjih (sedmih slikah)

Giuseppe Verdi

NABUCCO

gostuje: SNG Opera in balet

Ljubljana

(za izven - 3.000 sit)

OSEBE:

Nabucco (Nabukadnezar), babilonski kralj... bariton, Izmael, nečak jeruzalemskega kralja... tenor, Zaharija, hebrejski veliki duhoven... bas, Abigaila, hči Nabucca in neke sužnje... sopran, Fenena, Nabuccova hči... mezzosopran, Baalov veliki svečenik... bas, Ana, Zaharijeva sestra... sopran Babilonski in hebrejski vojaki, leviti, hebrejske device, babilonske žene, babilonski velikaši, Baalovi svečeniki, ljudstvo

Godi se leta 578 pr.n.š. v Jeruzalemu in Babilonu.

Vstopnice v predprodaji (od 19. do 23. novembra med 10. in 11. uro ter med 15. in 16. uro) in uro pred predstavo na blagajni doma. Rezervacije v istem času na telefon blagajne (07/ 488-01-94) ali po e-mailu: kd.krsko@siol.net do 23.11. do 14. ure. **Prevzem rezerviranih vstopnic** do 23.11. do 16. ure.

MLADI GREDO NAPREJ

V Krškem je v začetku meseca oktobra potekal petdnevni mednarodni seminar »Building school structures in former Yugoslavia«. V organizaciji in izvedbi Dijaške skupnosti Slovenije (DOS) in Dijaške skupnosti Posavja ter ob sodelovanju Kluba posavskih študentov in Mladinskega centra Krško so se udeleženci seminarja seznanili z organiziranostjo srednješolske in študentske populacije tako v Sloveniji kot po evropskih državah s ciljem, da bi tovrstne skupnosti organizirali tudi po državah z območja nekdanje Jugoslavije.

Z izvedenim seminarjem je bil dejansko narejen šele prvi korak v podporo in zgled dijaškim strukturam v omenjenih državah, z namenom bodočega sodelovanja in vzpostavitve aktivnejših stikov med dijaki, sta ob predstavitvi dejali vodja DOS Maja Potočnik in predsednica odbora za mednarodno sodelovanje Maja Molan. Kar 24 od 33-ih udeležencev seminarja je prišlo iz republik nekdanje Jugoslavije, ki so ob tem, da so se seznanili z oblikami ustanovitve, financiranja in samega delovanja dijaških in mladinskih skupnosti po Sloveniji in Evropi, delovno srečanje izkoristili tudi za iz-

valni populaciji kratijo pravico izražanja svojega mnenja. Kakor je dejal predstavnik iz Makedonije, če ne drugače, občutijo dijaki vsakršno nasprotovanje z mišljenjem profesorjev, »ki je povečini še izpred dvajsetih let«, na svoji koži preko nižji ocen. Zato je tovrstna organizacija in poenotenje vseh mladih s skupnim ciljem izobraževanja in napredka v Makedoniji nujna, še sploh v zadnjih mesecih, ko se soočajo predvsem z nacionalno nestrpnostjo, saj albanski študentje bojkotirajo skupen pouk in zahtevajo svojo fakulteto.

V Bosni in Hercegovini so se dijaki in študentje že povezali v oblike skup-

po besedah študenta iz BiH, veljala pri večini tamkajšnjega prebivalstva za glavnega, če ne edinega krivca za razpad nekdanje Jugoslavije in nastalih razmer, se le počasi spreminja. Zaradi večletne vojne in z njo povezanih številnih žrtev na srednjih in visokošolskih ustanovah primanjkuje kvalificiranega kadra za poučevanje, še bolj pa je zaskrbljujoč beg mladih, saj ti izkoristijo vsako priložnost bodisi za izobraževanje ali zaposlitev v tujini. S tovrstnimi težavami se soočajo tudi v Jugoslaviji, ob tem pa je njihova predstavnica izpostavila splošno nezainteresiranost šol in profesorjev za

težave in probleme dijakov, čemur botrujejo v prvi vrsti nizke plače v šolstvu. Tudi tu spremembe v izobraževalne programe vse prepočasi uvajajo, dijaki pa se soočajo predvsem z izredno slabimi pogoji za delo na šolah, saj obnova le-teh čaka na boljše čase. Povezovanje in komunikacija med mladimi potekata znotraj države predvsem med šolami s sorodnimi učnimi programi, s tovrstnimi organizacijami kot so mladinski centri, dijaške in študentske organizacije po Sloveniji in drugih državah pa preko interneta in elektronske pošte.

Da bi bili ti stiki še aktivnejši in da bi vzpodbudili in pripomogli k organiziranosti mladih iz držav bivše Jugoslavije, so si udeleženci seminarja v Krškem zadali dolgoročen cilj: ustanovitev krovnice organizacije s sedežem v Ljubljani. Ta si bo med drugim v sodelovanju z dijaškimi in mladinskimi organizacijami na teh območjih prizadevala tudi za boljše pogoje, višji nivo šolanja ter kvalitetno preživljanje prostega časa šolajoče mladine, da bi ne bi bila, kakor so poudarili udeleženci, prezrta v nobeni družbi ne državi.

Bojana Mavsar

menjavo izkušenj, mnenj in medsebojne informiranost o aktualnih in perečih problemih po posameznih republikah.

Beseda je tekla predvsem v smeri odpravljanja nacionalne in kulturne nestrpnosti, ki jo v zadnjih mesecih najbolj občutijo mladi v Makedoniji. Po besedah predstavnika le-te, se v Makedoniji politika odraža tudi na področju izobraževanja, profesorji se ne z miselnostjo ne s predavanji ne prilagajajo novo nastalim geopolitičnim in kulturnim razmeram, predvsem pa izobraže-

nosti, a ker ne prejema nikakršnih dotacij s strani države oz. resornega ministrstva, je delovanje oteženo in sloni predvsem na delu in entuziazmu posameznih skupin. Čeprav jim na izobraževalnih ustanovah, v primerjavi z Makedonijo, pred tem ne zapirajo vrat, tudi ne izkazujejo potrebnega interesa ne za njihovo delovanje ne za nujne spremembe v izobraževalnih programih. Vsesplošna apatija, nezaupanje v prihodnost, nezaupanje do tujih vlagateljev v obnovo, tudi do Slovenije, ki je še do pred kratkim,

CIGANSKI LONEC

Pod okriljem krškega Društva zaveznikov mehkega pristanka je v romskem naselju Kerinov grm potekal projekt »Ciganski lonec«. V projekt, ki je bil podprt s strani Ministrstva za zdravje, se je vključilo okoli 150 Romov, ki so se po besedah koordinatorke projekta Olivera Mirković v romskem naselju preko organiziranih kuharskih delavnic seznanjali s pripravo in kuho raznovrstnih in zdravih jedi, s poudarkom na uporabi in zadostnemu uživanju zelenjave ter sadja. Ob zaključku skoraj dvomesečnega projekta, so 23. oktobra Romi pripravljavce delavnic in povabljenе goste s praktičnim prikazom peke potic, kruha, mesa v žerjavici in drugih jedi, seznanili in pogostili s svojo tradicionalno kuhinjo. Kako se prehranjujejo in pripravljajo hrano Romi v našem okolju ter zaključke s projekta »Ciganski lonec«, bo Društvo zaveznikov mehkega pristanka predstavilo v posebni brošuri. (B.M.)

PRVA »PACKARIJA« SENOVSKIH KARBIDOVCEV

Nad projektom »Packarija«, ki so ga člani senovskega Društva Karbid obelodanili v pičlih dveh mesecih, so navdušeni tako krajan Senovega kot obiskovalci tega kraja. Okoli 20 članov društva je sivino stene ob stopnišču, ki vodi k senovskemu kulturnemu domu in osnovni šoli, s prostovoljnim delom prekrilo z mozaikom iz lomljenih keramičnih ploščic. Motiv sta umetniški in idejni vodji projekta Tina Brinovar in Gregor Germ (oba absolventa likovne pedagogike na mariborski univerzi) povzela iz same simbolike rudarskega kraja. »Mračna podoba težaškega rudarskega dela je ponazorjena tudi s trdoto lomljenih keramičnih ploščic, iz katerih je narejen sam motiv«, pravi Tina, »hkrati pa ozadje stene, svetli barvni odtenki nepravilnih oblik, ki so tudi simbolne barve senovske šole, ponazarjajo slovo od rudarjenja v kraju oziroma svetlejšo prihodnost sedanjim in bodočim rodovom v kraju.«

»Packarija« je tako po likovni tehniki kot svojevrstni umetniški kreaciji prava osvežitev kulturnih dejavnosti v našem okolju, ki pa bo nedvomno popestrila izgled Senovega in si zasluži vso pohvalo. Toliko bolj, ker je bilo društvo, ki ga vodi Vilko Planinc, z namenom promocije prostovoljnega dela, ustanovljeno šele v mesecu avgustu. Po Vilkovih besedah je v teh začetkih pomemben delež prispevala njihova tajnica Olja Mirkovič, ki je neutrudno zbirala potreben material za omenjeni projekt in iskala sponzorje, katerim se člani društva še posebej zahvaljujejo.

»Karbidovci« si bodo prizadevali z organiziranjem raznih kulturnih prireditev, s koncerti, poletnimi likovnimi kolonijami, literarnimi ter lutkovnimi delavnicami, pritegniti k sodelovanju čim večje število krajanov, saj se bodo angažirali tudi pri organiziranju aktivnega preživljanja prostega časa na Senovem, denimo preko socialnih delavnic in street pedagogike za otroke v strnjelih naseljih.

Glede na izkazan interes nameravajo prirediti tudi razne delavnice neformalnega izobraževanja, seveda pa se bodo posvetili tudi športnim aktivnostim, najprej z urejanjem obstoječih športnih površin. In ker so se krajan Senovega že sedaj lepo sprejeli projekt »Packarija« in so se tudi prostovoljno vključevali v samo delo, nameravajo s projektom nadaljevati že spomladanskih mesecev, saj je v kraju premorejo kar lepo število betonskih površin (napr. obzidje ob separaciji), ki jih želijo barvno, likovno oživeti in prispevati k lepšemu bivalnemu in za obiskovalce zanimivejši podobi kraja. (B.M.)

TABOR UNESCO ŠOL - PIRAN

Naša šola se intenzivno pripravlja za vstop v veliko družino Unesco šol. Verjamemo, da nam bo uspelo in da bomo člani postali prav kmalu. Veseli nas, da bomo prva šola v krški občini s certifikatom Unesco šola.

Med 24. in 29. septembrom sva se z mentorjem Unesco Kluba, prof. Matjažem Lipovžem, udeležila Tabora Unesco šol v Piranu. Pred odhodom sva se temeljito pripravila, saj sva tja odšla z namenom, da kar najuspešneje predstaviva našo šolo in njene številne dejavnosti ter da sodelujeva v programu kampa.

V Piranu so nas lepo sprejeli in prijetno presenetili s kulturnim programom. Sledilo je druženje sodelujočih in tako smo se med seboj spoznavali in navezovali prijateljstva. Po kosilu sva z mentorjem pripravljala predstavitev, ki je potekala v angleškem jeziku. Prijetno je bilo slišati številne pohvale o našem prispevku. Piran smo pobliže spoznavali s pomočjo igre Lov za zakladom. Bilo je razburljivo. Zvečer pa smo si ogledali še program, ki so ga pripravili učenci OŠ bratov Polančičev.

Torkovo jutro se je pričelo z »igrami dobre volje«, kjer smo se razgibali. Hodili smo namreč s hoduljami, plezali, delali vozle, streljali z zračno puško, premagovali ovire na poligonu. Polna energije in dobre volje sem si s prijateljicami ogledala nekatere zanimivosti Pirana. Popoldne sem se z veseljem vključila v delavnice. Preizkusili smo se v izdelovanju zapestnic, nakita, lutk in lesenih izdelkov. Zvečer smo se udeleženci zabavali na glasbenem kvizju.

Sreda je bila rezervirana za izlet v Idrijo, ogled Antonijevega rova in nato še znamenite Bolnišnice Franja. V četrtek dopoldne smo bili aktivni v delavnicah Turizem in Patrimonito. Bili smo polni idej o turizmu in naši bogati dediščini. Po okusnem kosilu smo zasadili vsak svoje drevo v Parku prijateljstva. Potem pa smo svoje spretnosti preizkušali v delavnicah, kjer smo izdelovali obeske za ključce, piščali, zgibali origame, pa tudi plesali smo. Zvečer smo se družili na družabnem večeru. Sklepna prireditev je bila v petek zjutraj, nato smo imeli prosti čas. Po kosilu smo odšli na Tartinijev trg, kjer so pripravili pravo gledališče. Sledile so gledališke delavnice in krst novincev. Zapriseda seveda ni manjkala. Zvečer smo zaplesali. Sobota-zadnji dan. Zadišalo je po slovesu, ki je prišlo prehitro. Prej smo se še fotografirali, pojedli kosilo in odšli na sklepno prireditev v portoroški avditorij. Polna vtisov in malce žalostna, da je konec tokratnega druženja, sva se z mentorjem odpravila na pot proti domu.

Vesela sem, da sem se lahko udeležila Tabora Unesco šol, saj sem spoznala veliko novih prijateljev in se preizkusila v različnih delavnicah. Na svidenje prihodnje leto, torej. Za konec pa še Unescova misel: »Ne hodi pred mano, ker ti mogoče ne bom mogel slediti, ne hodi za mano, ker te ne bom mogel voditi, hodi ob meni-bodi moj prijatelj.«

Nina Petrovič, 7.a
OŠ XIV. DIVIZIJE SENOVO

Fun šport novice

NIKO HRSTIČ ZMAGOVALEC POKALA W-EST

Motokrosisti Fun športovega Bence MX teama so tudi v oktobru uspešno nastopali na številnih dirkah doma in v tujini. Poleg državnega prvenstva je zdaj zaključeno tudi tekmovanje za pokal W-est, kjer je v razredu članov z licencami s 85 kubičnimi motorji postal zmagovalec **Niko Hrstič**. 15 letni Niko iz Dola pri Hrastniku je bil na zadnjih dveh dirkah v Oseku in Šentvidu obakrat tretji in je tako svojo prednost pred zasledovalci še povečal. Skupno je zbral 176 točk in imel pred drugouvrščenim Nastranom kar 56 točk prednosti, tako da njegova zmaga ni bila naključna.

Na tretje mesto v tej kategoriji se je uvrstil **Boštjan Ocvirk**, ki je zbral 119 točk in mu je le točka manjkala do drugega mesta. Boštjan, ki je lani zmagal v slovenskem pokalu Bridgestone, takrat še med amaterji, zdaj pa vozi z licenco, je bil v Šentvidu drugi, uspešno pa je nastopil tudi na dveh dirkah pokala Slovenija-Hrvaška. V Stranski vasi je bil šesti, na Prilipah pa celo četrti.

Na slovensko - hrvaškem pokalu je bil uspešen tudi **Nik Rovan**, saj je na dirki v Savskem Marofu osvojil drugo mesto, v Stranski vasi nehvaležno četrto mesto, na Prilipah pa je bil zaradi predrte gume šele sedmi. Kljub temu je na treh dirkah zbral 73 točk in je dirko pred koncem skupno na tretjem mestu. Ali bo to tudi obdržal, ali celo prehitel drugouvrščenega Marka Krošlja, ki ima pred njim devet točk prednosti, pa bo odločala zadnja dirka, ki bo v Jastrebarskem.

Na tem pokalu je nastopil tudi **Tomaž Salobir**, ki je tako zaključil z nastopi med podmladkom. Na progi v Stranski vasi je bil osmi, v Savskem Marofu, kjer je grdo padel in v drugi vožnji tudi odstopil, dvanajsti, na Prilipah pa je osvojil deveto mesto.

Fanovec Niko Hrstič je postal letošnji zmagovalec slovenskega pokala W-est in to s precejšnjo prednostjo.

Iztok Bence - glavni sponzor Fun športovih motokrosistov, se je po poškodbi uspešno vrnil na motokros steze. Zdaj celo osvaja pokale.

Na motokros steze se je zelo uspešno vrnil tudi sponzor Fun športovih motokrosistov **Iztok Bence** iz Boštjanja. Na prvi dirki po poškodbi pokala W-est v Oseku je bil šesti, v Šentvidu mu je za las ušel pokal za tretje mesto in je bil četrti, skupno pa je med veterani osvojil sedmo mesto in 119 točk. Še bolj uspešen pa je bil tudi na dveh pozivnih dirkah, saj je v Stranski vasi osvojil pokal za tretje, na Prilipah pa celo za drugo mesto in se tokrat le povzpел na tako željene zmagovalne stopničke.

Iz Posavskega plesnega kluba LUKEC

REZULTATI V SENCI NEPRAVILNOSTI PZS

V soboto, 13.10. 2001, je bilo v Novem mestu državno prvenstvo v kombinaciji desetih plesov. Tekmovanja se je udeležilo sedem plesnih parov PKK Lukec. Med mlajšimi pionirji smo imeli kar štiri pare. Matic Fendre in Nives Šelekar sta za malenkost zgrešila bronasto medaljo in pristala na nehvaležnem 4. mestu. David Romih in Valentina Romih sta dosegla 6. mesto. Peter Hlupič in Teja Grobin sta osvojila 7. mesto. Na 8. mestu pa sta bila Aleks Siuka in Rebeka Ježovnik. Zaradi bolezni se tekmovanja nista udeležila Dejan Baliban in Zala Zorenč, tako da smo med pionirji imeli dva para. Par Simon Cerjak in Maja Omerzel je prav tako končal tekmovanje na nehvaležnem 4. mestu ter za las zgrešil bronasto medaljo. Par Tadej Drakulič in Katarina Račić je dosegel 8. mesto. Naš najboljši par Luka Vodlan in Amadeja Plevel je glede na to, da sta letos prestopila v višji tekmovalni razred in tudi v starejšo kategorijo ter prvič na tem tekmovanju tekmovala z neomejenim programom, lahko zadovoljna z osvojenim 8. mestom. Pred njima sta bila samo dva para iz njune generacije.

Vsi pari so dosegli glede na pripravljenost in ponovno pristransko sojenje zadovoljive rezultate. Kljub temu v klubu verjamemo, da bodo stvari slej kot prej prišle na svoje mesto. Delno se je že na tem tekmovanju pokazalo, da to, kar na Plesni zvezi Slovenije delajo že vrsto let, ni prav. Veliko pove podatek, da je leta 1997 na DP v kombinaciji, ki smo ga organizirali v Krškem, sodelovalo 140 parov, tokrat pa samo 76. Torej se je v štirih letih praktično razpolovilo število parov, ki se ukvarjajo z tekmovalnim plesom. Menimo in upamo, da se doba samopašnosti in prilagajanja raznih pravil ozkim interesom bliža koncu in da bo tudi v PZS slej ko prej prevladala resnica in pravica. V našem klubu smo vedno verjeli v sebe in naše člane, zato počasi in vztrajno prihajamo do vse boljših rezultatov.

Dušan Vodlan

Posavski strelci kar enajstkrat na stopničkah

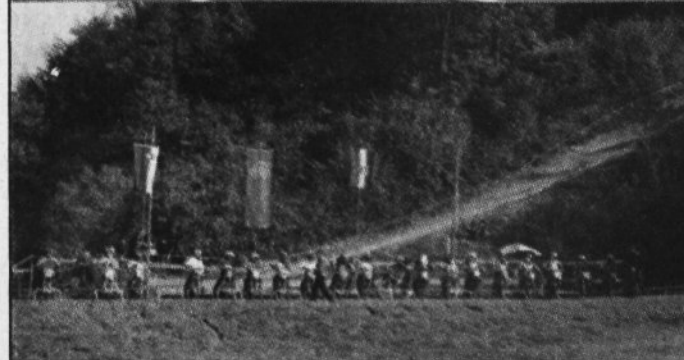
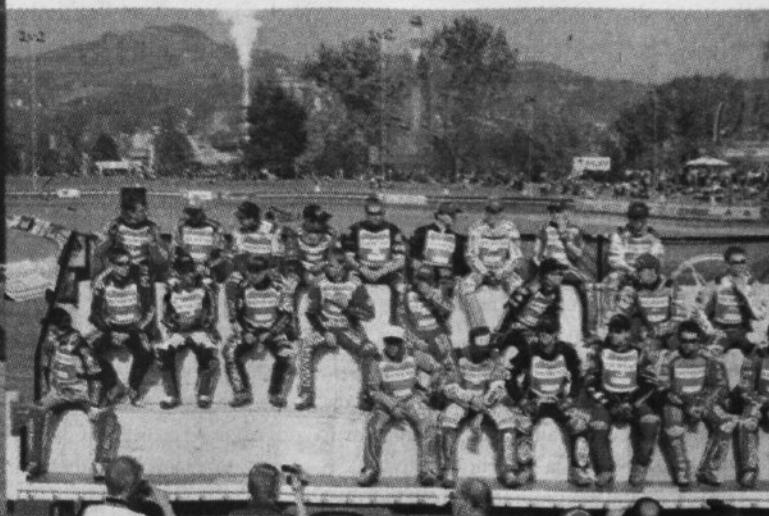
V športni dvorani osnovne šole Leskovec je v vseh državnih ligah v streljanju z zračnim orožjem v vseh kategorijah nastopilo skoraj štiristo tekmovalcev iz 53 slovenskih klubov. Zelo zahtevne organizacije so se lotili člani domačega strelskega društva in bili pri tem zelo uspešni. Pri tem je treba omeniti, da so v Leskovcu prvič v zgodovini ligaških tekmovanj v Sloveniji za ocenjevanje, beleženje in objavo rezultatov v celoti opravili s pomočjo računalniške podpore. Člani posavskih klubov so se na stopničke za najboljše povzpeli kar enajstkrat in dokazali, da sodijo v sam slovenski vrh. V drugi članski ligi z zračno puško so zmagali člani sevniškega Maroka, v čigar vrstah je bila z izvrstnim izidom 588 krogov od 600 možnih najboljša Tina Grabnar, ki je v tej ligi ugnala tudi vse moške tekmece. Zmago so zabeležili tudi leskovski pionirji. (ES)

DIRKAŠKI OKTOBER V POSAVJU

Krško - Cerklje - Prilipe, oktober 2001

Letošnji oktober v Posavju ni bil le mesec mošta, kostanja, jabolk in gob, pač pa je bilo v naših krajih slišati ropot motorjev, saj so se pri nas odvijala pomembna bencinska tekmovanja. Kako uspešni so bili organizatorji in tekmovalci, še posebno domači, kako zadovoljni so bili gledalci, ste in boste lahko zasledili na drugih mestih, mi pa vam prinašamo nekaj utrinkov s speedway tekme v Krškem, z avtomobilskega hitrostnega rallya v Cerkljah in z sosedskega dvoboja v motokrosu na Prilipah. S tem se tudi ta šport poslavlja pred zimo in njegovi ljubitelji že pričakujejo zrejo v novo sezono... (S.M.)

UTRINKI IZ »ŽIVLJENJA« V VAŠI KNJIŽNICI

Oktober. Poletje smo že skoraj čisto pozabili, osnovnošolci že pišejo »kontrolke«, študenti so se vrnili na fakultete, tudi jesenska opravila doma gredo že k koncu. Vse to se čuti tudi na utripu knjižnice. Pa pogledjmo!

V zadnjem mesecu smo zabeležili 7538 obiskov in izposodili 22 303 izvode gradiva. Za ilustracijo teh števil si ogledjte dnevne statistike obiska in izposoje gradiva za teden med 22. in 26. oktobrom:

	KRŠKO			VIDEM			KOSTANJEVICA		
	Obisk	Izposojeno gradivo	Vrnjeno gradivo	Obisk	Izposojeno gradivo	Vrnjeno gradivo	Obisk	Izposojeno gradivo	Vrnjeno gradivo
Ponedeljek	485	1224	904						
Torek	164	388	200	37	48	64	64	114	151
Sreda	371	1093	808						
Četrtek	137	624	154	38	69	73	72	124	161
Petek	439	1245	943		1807	4929	3458		

V vseh treh oddelkih skupaj smo v enem tednu imeli 1807 obiskov, naši uporabniki so si na dom izposodili 4929 enot gradiva in vrnili 3458 enot. To so statistični podatki in ne zajemajo obiskov v študijski in časopisni čitalnici, množice informacij, ki jih damo vsak dan uporabnikom, poizvedb po internetu, informacij iz domoznanskega oddelka...

Oktober so se začele tudi URE PRAVLJIC, ki jih vodi Antonija Amon. Otroci so lahko prisluhnili pravljicam O treh botrah lisičicah, O treh grahih in Šivilji in škarjicam. Naslednje torke lahko poslušate Pravljičo o zlatorogu ali spoznate Godrnjavo pikapolonico.

V četrtek, 18. oktobra smo odprli razširjeno IZPOSOJEVALIŠČE V KOSTANJEVICI. V novih svetlih prostorih bo marsikdo lahko našel knjigo zase, ali pa samo prišel prelistat časopise. Veliko prostora je namenjenega tudi najmlajšim uporabnikom. Lepo vabljeni!

Storitev avtomatskega telefonskega podaljševanja roka vrnitve že pridno uporabljate. V tem mesecu je to storitev uporabilo 208 uporabnikov in podaljšalo rok vrnitve za 920 enot gradiv.

Zaposleni v knjižnici smo se udeležili tudi dveh strokovnih posvetovanj in sicer Slovenske knjižnice med vzhodom in zahodom in Digitalna knjižnica. Upamo, da bomo lahko čimveč teh znanj uporabili tudi pri vsakodnevem delu z Vami.

V oktobru smo na novo vpisali preko 120 naslovov gradiv.

Najmlajši bodo lahko uživali ob slikanicah DRUGAČEN, pa slovenski RACMAN IN KNJIGA, ponovno je ponatisnjena tudi ŠIVILJA IN ŠKARJICE. Za lahko noč Vam bodo lahko starši prebrali ZASPANČKOVE ZGODBICE, pogled-

ali boste lahko v notranjost VULKANA. Iz zbirke Čebelica sta novi BALON VELIKAN in KAM KAKA SONCE.

Za šolarje priporočamo nadaljevanje knjige Amy številka sedem LOVNA AMY, iz zbirke Novohlačniki je tu knjiga MASKA Z ŽAREČIMI OČMI. V priljubljeni zbirki Kafe club je izšla že 14. knjiga: LEAHINA NOČNA MORA. NOČ PO MEGA ŽURU je najnovejšo delo Ivana Sivca. Veliko povpraševanje je tudi po drugi knjigi MALE SIVE CELICE. Tisti, ki Vas zanima zgodovina, se boste razveselili novega ARHEOLOŠKEGA ATLASA.

Tudi med leposlovjem za odrasle smo ta mesec pridobili veliko knjig, ki bodo skrajšale dolge večere. Priporočamo Vam nove tri knjige iz zbirke Moderni klasiki: HADRIJANOVI SPOMINI, SENILNOST in MYRA BRECKINRIDGE. Opozorjamo Vaš tudi na dela sodobnih slovenskih avtorjev: ZGUBA Lenarta Zajca, pa PURGARJI Vinka Vasleta, nova v knjižnici je tudi povest Franca Šetince z naslovom SPRAVA V NAŠI VASI. Tudi že preizkušeno priljubljena avtorja nam ponujata nove napete zgodbe: Colin Dexter s SMRTJO V JERICHU in Amanda Quick, ki piše o PREVARAH. Uživali boste lahko tudi ob gledanju in branju knjige umetniških fotografij svetovno znanega fotografa Arneja Hodaliča z naslovom POTOVANJE V NAVIDEZNO OGLEDALO. Zanimiva in napeta bo lahko tudi knjiga LEPO JE BITI MILIJONAR v kateri boste našli vprašanja iz istoimenskega priljubljenega televizijskega kviza.

Med množico strokovnih knjig bi Vas opozorili na knjigo VSE O NOSEČNOSTI IN OTROKOVEM PRVEM LETU, obsežen priročnik, ki bo dobrodošel v marsikateri mladi družini. Iz zbirke

 Valvasorjeva
knjižnica
Krško.

Za zdravo življenje prihaja knjiga ZDRAVI IN VITKI BREZ MAŠČOB. Nova je tudi knjiga HOMEOPATSKO ZDRAVLJENJE s področja alternativne medicine. Na duhovnem področju posežite po knjigah BLAŽENOST BIVANJA, ODSTRANJEVANJE VEZI, KI OMEJUJEJO... Staršem bo v pomoč delo STRUPENI STARŠI. Opozorili bi Vas tudi na 13. knjigo iz zbirke GRAJSKE STAVBE Ivana Stoparja, ki obravnava gradove med Bogenšperkom in Mokricami, torej tudi tiste v našem okolju. V knjižnici lahko dobite tudi ZBIRKE ODLOČB VRHOVNEGA SODIŠČA, zadnje imamo za obdobje 1998 - 2000.

V Avdio - vizuelnem oddelku smo pridobili 12 novih videokaset. Najmlajši se bodo še posebej razveselili risank o ČEBELICI MAJI in PETRU ZAJCU.

Na lestvici NAJBOLJ IZPOSOJANIH KNJIG kraljuje Harry Potter, po vseh štirih knjigah je še vedno zelo veliko povpraševanje. Zelo je izposojana tudi Bridget Jones, med romani so se še iskali Pilotova žena, pa dela Colina Dextra in V. C. Andrews. Ves čas je izposojeno tudi delo z naslovom Pogovori z Bogom.

Vabimo Vas tudi, da si ogledate razstavo DIVJERASTOČE ORHIDEJE BOHORJA, fotografije Tadeje Brinovec iz Botanične sekcije društva Karbid Senovo. Oglejte si lepotice, ki se skrivajo po bohorskih površinah!

V mesecu novembru Vas vabimo na prireditve: SREČANJE S HARRYEM POTTERJEM

Z ognjeno streljo, zavidanja vredno metlo bo med nas priletela profesorica McHudurrova z Bradavičarke. Vsi, ki radi berete knjige o malem čarovniku, pridite, profesorica Vas bo popeljala v čarobni svet, ki ni dostopen navadnim Bunkeljnom.

Pridite v Kostanjevico v četrtek 15. novembra ob 16. uri ali v Krško isti dan ob 18. uri!

SREČANJE Z dr. DRAGOM SMILJANIČEM

Dr. Drago Smiljanič je avtor knjig Naravno zdravljenje: bioenergija in kiropraktika, ter Skrivnosti zdravljenja raka. Vabimo Vas na pogovor z njim, ki bo v četrtek, 29. novembra v Valvasorjevi knjižnici Krško.

Upamo, da ste med vsem zgoraj naštetim našli vzrok, da se boste tudi Vi oglasili v Valvasorjevi knjižnici in njenih izposojevališčih.

Alenka Žugič Jakovina

Informacije Občine Krško

TEMELJNI KAMEN ZA ZAKLADNICO ZNANJA

Pred dvainsedemdesetimi leti so na Senovem dobili eno najlepših osnovnih šol v stari Jugoslaviji in od tedaj je minilo (pre)dolgih sedem desetletij, v katerih je bila šola ne le središče izobraževanja temveč tudi v veliki meri spodbujevalec in izvajalec kulturnega življenja v kraju. Kot 5. november pred mnogimi leti bo z velikimi črkami v zgodovini Senovega zapisan tudi 19. oktober 2001. Po podpisu pogodb z izvajalcem nadzora - krškim Savaprojektom in izvajalcem gradbenih del - velenjskim Vegradom, sta namreč tega dne župan občine Krško Franci Bogovič in ravnatelj Vinko Hostar položila temeljni kamen za dozidavo in adaptacijo OŠ »XIV. divizije« Senovo.

Leta 1996 je bil v Sloveniji sprejet sklep o spremembah šolskega sistema in s tem v zvezi se je začelo tudi postopno uvajanje devetletnega osnovnega šolanja. Ker so za uspešnost tega procesa zelo pomembni ustrezni materialni pogoji, so v občini Krško pristopili k sistematičnemu pregledu vseh šolskih prostorov. Takratna analiza je pokazala, da so največje potrebe po dodatnih prostorih prav na Senovem,

med drugim je manjkala kuhinja, primerna jedilnica, predvsem pa kar sedem učilnic. Kot je na sobotni slovesnosti povedal župan Bogovič, je bilo v tej analizi ugotovljeno, da je potrebno v občini Krško temeljito pristopiti še k zidavi in dozidavi OŠ v Krškem s telovadnico in pa k izboljšanju pogojev za krško glasbeno šolo. Takšen je bil tudi predlog sklepa, ki ga je nato sprejel občinski svet. Občina pa se je za sofinanciranje omenjenih investicij obrnila tudi na ustreznega ministrstva.

Država je naredila prednostni seznam, na katerem je senovska šola med osnovnimi šolami dokaj visoko, zato je bila možna umestitev investicije v proračun 2001 ter kasneje tudi v proračun za leto 2002 in 2003. Investicija, ki je vredna preko 700 milijonov bo sofinancirana s strani države z nekaj manj kot 30 odstotki, za ostalo pa bo morala poskrbeti občina. Bogovič je tudi povedal, da je bil letos opravljen nakup objekta za potrebe glasbene šole, zdaj pa

potekajo priprave projektov, da bi v naslednjem letu lahko nadaljevali s preurejanjem zgradbe.

Sedanji ravnatelj Osnovne šole XIV. divizije Vinko Hostar je zbranim dejal, da so na Senovem dolga leta čakali na ta dan, ki je nekakšen nov začetek za ves kraj. Senovska šola je doživela začetek obnove na pragu 72. rojstnega dne, saj so jo predali namenu 5. novembra 1929, ko je bilo v tedanjem časopisu Jutro zapisano, »da je bilo na Senovem pri Rajhenburgu predano namenu eno najlepših šolskih poslopij v Jugoslaviji...«

»Šola je vsa ta leta znala zadržati učen obraz z otroškimi smehljajem v očeh, znala je ljubovati vsem pretresom, znala ohraniti dobro ime, za kar so zaslužni vsi, ki so hodili vanjo, ki so v njej poučevali, vsi pedagoški delavci, še posebej pa velja omeniti zadnji ravnateljici - Marijo Kolan (od 1968 do 1978) in Olgo Košir (od 1978 do 1998). Na našo šolo smo ponosni, radi jo imamo, Senovega si brez nje ne znamo predstavljati...«

Pred dvema leti, ob 70-letnici je šola dobila novo fasado in takrat so učenci zapisali, da je med ostalimi zgradbami šola zažarela kot jesensko sonce.

Toda delo v njej ni zaradi tega nič manj tesno. Prostori so seveda ravno tako veliki, kot so bili pred sedemdesetimi leti, le namembnost je bila nekaterim spremenjena. Tako so hišniško stanovanje spremenili v knjižnico, ki se je v več kot dvajsetletni zgodovini spremenila v pravcati multimedijiški prostor, iz enega stanovanja je nastala kuhinja z jedilnico, iz drugega pa dve učilnici. Podstrešni sobici so spremenili v prijetno likovno učilnico s kabinetom, oder je adaptiran v računalniško učilnico, v premogovnem skladišču imajo zadnja leta kar mali premogovski muzej.

»Danes začinjamo odštevati dneve do tistega dne, ko bomo imeli na šoli dovolj prostora za vse dejavnosti, tudi za izvajanje programa devetletne osnovne šole.

Čakata nas dve leti gradnje, veliko prilagajanja, posebno odgovornost za varnost učencev in zaposlenih, veliko potrpežljivosti. Ob tem pa si želimo, da bi ta zakladnica znanja rastle tudi, ko bo ta gradnja zaključena,« je zaključil svoj nagovor Vinko Hostar.

Investicijski program za adaptacijo in dozidavo osnovne šole XIV. divizije Senovo je izdelalo podjetje mariborsko Proplus d.o.o., idejno-programske zasnove in sam projekt pa Savaprojekt d.d. iz Krškega. Po demografskih podatkih naj bi v šolskem letu 2006/2007 na senovsko osnovno šolo obiskovalo od 17 do 18 oddelkov učencev, kar je služilo tudi kot podlaga ministrstvu za sofinanciranje investicije s strani države, ki pa lahko znaša največ 30 odstotkov. Projektantska vrednost investicije znaša 744 milijonov tolarjev, od česar bo iz državnega proračuna namenjenih 175 milijonov tolarjev, ostala potrebna sredstva pa bo prispevala Občina Krško. Na šoli bodo po opravljeni investiciji pridobili na novo dve specializirani učilnici za naravoslovne predmete, dve splošni učilnici, učilnico za pouk gospodinjstva, likovne vzgoje in tehnične vzgoje, računalniško učilnico, zbornico, knjižnico, deset kabinetov, igralnico za prvi razred devetletke, kuhinjo z jedilnico, garderobe za učence, učitelje in več večnamenskih prostorov.

S.M.

Seja občinskega sveta

Na podlagi 25. člena Statuta občine Krško je župan občine Krško Franci Bogovič sklical 27. sejo občinskega sveta občine Krško za četrtek, 08.11.2001, ob 15³⁰ uri v sejni dvorani A Občine Krško.

Za 27. sejo je predlagan naslednji dnevni red:

1. potrditev zapisnikov 26. seje, nadaljevanja 26. seje, 10. izredne seje in 11. izredne seje občinskega sveta,
2. določitev dnevnega reda,
3. pobude, vprašanja in predlogi članov občinskega sveta,
4. osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah dolgoročnega plana občine Krško za obdobje 1986 - 2000 in družbenega plana občine Krško za obdobje 1986 - 1990,
5. osnutek odloka o lokacijskem načrtu za obvoznico in most v Kostanjevici na Krki,
6. osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o ureditvenem načrtu Mestno jedro Kostanjevica,
7. osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za območje občine Krško,
8. predlog sklepa o prenosu upravljanja "starega hotela Sremič" v Krškem na Glasbeno šolo Krško,
9. predlog pravilnika o postopku za izbiro in merilih za sofinanciranje kulturnih programov, ki se sofinancirajo iz proračuna občine Krško,
10. osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o ustanovitvi javnega zavoda Mladinski center Krško,
11. predlog obvezne razlage 2. odstavka 2. stavka 7. člena odloka o ustanovitvi javnega zavoda Mladinski center Krško (Ur. list RS, št. 96/00),
12. volitve in imenovanja:
 - ^{12/1.} predlog sklepa o spremembi sklepa o imenovanju predstavnikov ustanovitelja v svet javnega zavoda Mladinski center Krško,
 - ^{12/2.} predlog sklepa o spremembi sklepa o imenovanju Odbora za razpolaganje z dodeljenimi sredstvi požarnega sklada občine Krško,
13. premoženjsko - pravne zadeve:
 - ^{13/1.} predlog sklepa o prenosu lastninske pravice na nepremičnini parc.št. 284/1 in parc.št. 284/2, k.o. Drnovo, na Gasilsko društvo Drnovo,
 - ^{13/2.} predlog sklepa o prenosu lastninske pravice na nepremičnini parc.št. 2104/8, k.o. Drnovo, na Športno društvo Dolenja vas,
 - ^{13/3.} predlog sklepa o ukinitvi javnega dobra na nepremičninah parc.št. 1205/65 in parc.št. 1205/70, k.o. Leskovec, in o prodaji predmetnih nepremičnin,
 - ^{13/4.} predlog sklepa o ukinitvi javnega dobra na nepremičnini parc.št. 1528/55, k.o. Veliko Mraševo, in o prodaji predmetne nepremičnine,
 - ^{13/5.} predlog sklepa o prodaji poslovnih prostorov Zdravstvenega doma v Kostanjevici in obnovi objekta,
 - ^{13/6.} predlog sklepa o prodaji nepremičnine parc.št. 17/10, k.o. Senovo,
 - ^{13/7.} predlog sklepa o nakupu nepremičnine parc.št. 344, k.o. Breštanica,
14. osnutek odloka o javni snagi in čiščenju javnih površin v občini Krško,
15. ureditev območja "Zaton" - obravnava in sprejem predloga,
16. predlog sklepa o izvajanju socialnovarstvene storitve Pomoč na domu,
17. razno.

SOFINANCIRANJE PROJEKTOV OBČINE KRŠKO

Obrtna cona MDB

Občina Krško nadaljuje z izgradnjo komunalne infrastrukture v obrtni coni MDB, ki zagotavlja pogoje za razvoj srednjih in malih gospodarskih družb. V letu 2001 je bila komunalno urejena površina v velikosti 7867 m².

Občina Krško se je v letu 2001 udeležila razpisa za ureditev javne infrastrukture na območju obrtne cone MDB - 4a/I faza in faza 1b in iz tega naslova pridobila subvencijo v višini 12.854.483,70 SIT. Ministrstvo za gospodarstvo namreč vsako leto razpisuje javne razpise za spodbujanje ponudbe stavbnih zemljišč. Na podlagi javnega razpisa ministrstvo subvencionira projekte urejanja stavbnih zemljišč do 30% izkazanih stroškov.

V letu 2001 je bila v obrtni coni MDB predvidena izgradnja komunalnega, energetskega in prometnega omrežja v predračunski vrednosti 42.848.279,00 SIT. Za realizacijo investicije je bilo iz proračuna Občine Krško zagotovljenih 70% sredstev (29.993.795,30 SIT), iz proračuna Republike

Slovenije pa 30% (12.854.483,70 SIT).

Pridobljena sredstva so omogočila izvedbo programa opremljanja stavbnih zemljišč že v letošnjem letu. Za navedeno prometno in komunalno omrežje je bil v mesecu oktobru opravljen tehnični pregled.

Vodovod Armeško in cesta Blanca - Poklek - meja z občino Sevnica

V letošnjem letu so vse tri posavske občine skupaj, preko Regijskega pospeševalnega centra, prijavile osem projektov na javni razpis Ministrstva za gospodarstvo za področje regionalnega razvoja. Za omenjene projekte je bilo odobrenih 106 mio SIT, in sicer za leto 2001 v višini 74 mio SIT ter za leto 2002 v višini 32 mio SIT.

Občina Krško je prijavila dva projekta: vodovod Armeško (1. faza) in lokalno cesto Blanca - Poklek - meja z občino Sevnica. Preko razpisa ministrstva je Občina Krško za omenjena projekta pridobila 38 mio SIT, kar predstavlja 50% delež sofinanciranja.

Vodovod Krško - Zdole

Investicija izgradnje vodovoda Krško - Zdole je bila zaključena že v začetku letošnjega leta. V letošnjem letu je Občina Krško za omenjeno investicijo pridobila 9.440.920 SIT preko razpisa Ministrstva za okolje in prostor za sofinanciranje objektov in naprav obveznih lokalnih javnih služb za leto 2001. Že lansko leto pa je bilo pridobljenih 12 mio SIT preko razpisa Ministrstva za ekonomske odnose in razvoj za demografsko ogrožena območja. Skupna vrednost investicije je znašala 62,7 mio SIT.

Cesta Bohor - Srebotno

V letošnjem letu je za ureditev ceste Bohor - Srebotno, odsek Jelša - Hlastan, Občina Krško pridobila 5 mio SIT prav tako preko razpisa Ministrstva za ekonomske odnose in razvoj za demografsko ogrožena območja. Skupna vrednost projekta je 27 mio SIT.

SVETNIKI SO BRCALI NA ZDOLAH

Zaradi priprav na tradicionalno športno merjenje moči s kolegi iz sosednjih posavskih občin, so nekateri krški svetniki in člani občinske uprave v petek, 19. 10. 2001, izkoristili vabilo zdolskih nogometnih veteranov in v tekmi z njimi na igrišču pri večnamenskem domu preverili trenutno formo.

IZGRADNJA HIDROELEKTRARN NA SPODNJI SAVI

Začetek pripravljanih del za hidroelektrarno Boštanj.
Pomembnejše aktivnosti Posavja v mesecu oktobru 2001.

Znani dogodki, tako glede sedeža, kakor tudi kadrovske zasedbe Holdinga slovenske elektrarne, so bili osnova "Posebni pogajalski skupini Posavja za izgradnjo hidroelektrarn na spodnji Savi" (v nadaljevanju pogajalska skupina Posavja), da je na svoji 3. seji, 1. oktobra 2001, ugotovila naslednje:

- izvajanje sklepov Vlade RS v zvezi z izgradnjo HE na spodnji Savi močno zamuja,
- zaradi razgovorov o ustanovitvi Holdinga slovenske elektrarne je projekt izgradnje hidroelektrarn na spodnji Savi postal drugotnega pomena,
- na Ministrstvu za okolje in prostor - Urad za energetiko ni določene kontaktne osebe za projekt izgradnje HE na spodnji Savi, s katero bi lahko predstavniki Posavja vodili razgovore,
- obstaja nevarnost, da se bo ob razpravah o organizacijski obliki, kakor tudi o sedežu Holdinga slovenske elektrarne, "pozabilo" na projekt izgradnje HE na spodnji Savi,
- obstaja bojazen, da predstavniki države, kakor tudi predstavniki Holdinga slovenske elektrarne, hote ali pa nehoti pozabljajo pod katerimi pogoji Posavje pristaja na izgradnjo hidroelektrarn v Posavju.

Na osnovi navedenih ugotovitev so člani pogajalske skupine Posavja na isti seji sprejeli naslednje sklepe:

- o ugotovitvah naj vodja pogajalske skupine Posavja takoj obvesti župane občin Sevnica, Krško in Brežice,
- vodja pogajalske skupine Posavja naj z navedenimi ugotovitvami seznaniti tudi Ministrstvo za okolje in prostor - Urad za energetiko,
- Uradu za energetiko je potrebno predlagati, da imenuje pooblaščenca ali delovno skupino, ki bo skrbel in nadzirala potek izgradnje HE na spodnji Savi,

- predlagati je potrebno sklic izredne seje Sveta pokrajine Posavje v ustanavljanju, ki naj ukrepa v okviru svojih pooblastil.

V preteklem mesecu smo s predstavniki Ministrstva za okolje in prostor - Urad za energetiko opravili več razgovorov. Na osnovi razgovora, 15. oktobra 2001, je Ministrstvo za okolje in prostor - Urad za energetiko imenovalo komisijo v sestavi:

- g. Franjo Curanovič, predstavnik MOP - Urada za energetiko,
- g. Lado Tomšič, predstavnik Holdinga slovenske elektrarne,
- g. Niko Galeša, predstavnik Posavja.

Naloga te komisije je, da pospeši in spremlja izvajanje aktivnosti na projektu izgradnje HE na spodnji Savi in podaja usmeritve pripravljavcem projekta.

Na predlog pogajalske skupine Posavja in prej navedene komisije je bilo 22. oktobra 2001 v razgovoru z Uradom za energetiko dogovorjeno, da se ob prazniku občine Sevnica, 9. novembra 2001, uradno začne z izgradnjo HE na spodnji Savi tako, da se navedenega dne začne s pripravljanimi deli za izgradnjo hidroelektrarne Boštanj.

Za svečano obeležitev začetka izgradnje HE na spodnji Savi - začetek pripravljanih del za izgradnjo HE Boštanj - je župan občine Sevnica Kristijan Janc imenoval poseben odbor za pripravo in organizacijo prireditve.

Po desetletjih pričakanj se bo končno začelo z izgradnjo HE na spodnji Savi. To je brez pretiravanja zgodovinski dogodek za Posavje, ki ga mora gospodarstvo Posavja v polni meri izkoristiti.

*Niko Galeša, univ. dipl. ekon., el. inž.,
vodja pogajalske skupine Posavja*

OBISK DELEGACIJE OBČINE BAJINA BAŠTA

Ob prazniku občine Krško leta 1975 sta občina Krško in občina Bajina Bašta podpisali listino o pobratenju. Do leta 1990 sta občini medsebojno sodelovali in izmenjavali izkušnje na gospodarskem in kulturnem področju.

Ob razpadu nekdanje Jugoslavije in zaradi dogodkov, ki so sledili razpadu,

je bilo sodelovanje prekinjeno. Po enajstih letih je v mesecu juliju, na povabilo predsednika Skupščine občine Bajina Bašta Bobana Tomiča, uradna delegacija občine Krško zopet obiskala pobrateno občino in obnovila sodelovanje.

V začetku oktobra (12.- 14.10.) je na povabilo župana Francija Bogoviča

Krško obiskala delegacija občine Bajina Bašta. V delegaciji sta bila poleg Bobana Tomića, predsednika SO Bajina Bašta, tudi poslanec v parlamentu Republike Srbije Vasilije Pavičević, ki je hkrati direktor verige hidroelektrarn na Drini, ter Jovan Djurić, direktor Športno - turističnega centra Bajina Bašta.

Po uradnem sprejemu pri županu občine Krško se je delegacija srečala tudi s predstavniki občinskega sveta. V medsebojnih pogovorih je beseda tekla predvsem o organiziranosti lokalne samouprave in o položaju občin v obeh državah.

V prostorih podjetja Numip Krško se je delegacija pobratene občine srečala s predstavniki gospodarstva. Po uvodni predstavitvi stanja v Srbiji, ki začenja s privatizacijo svojega gospodarstva, so vsi prisotni izrazili pripravljenost za medsebojno sodelovanje. Direktor območne gospodarske zbornice Posavje Marjan Šunta je predstavil priprave na poslovno konferenco v južni Srbiji - najverjetneje v Bajini Bašti, ki jo posavsko gospodarstvo pripravlja skupaj z dolenjsko regijo.

Z delegacijo se je srečal tudi poslanec v Državnem zboru RS Branko Janc in s poslancem Bajine Bašte v srbskem parlamentu govoril o odnosu med državama.

Gostje iz Srbije so obiskali še NEK, Evrosad, vinsko klet KZ Krško ter si ogledali galerijo v OŠ Jožeta Gorjupa v Kostanjevici na Krki in speedway dirko Grand Prix Challenge 2001 na stadionu Matije Gubca v Krškem.

Poseben pečat pa je obisku dalo srečanje z mladimi iz vseh republik nekdanje Jugoslavije, ki so se udeležili seminarja v Krškem na katerem so govorili o organiziranosti dijakov in o možnostih ponovnega sodelovanja v tem delu Evrope. Mednarodni seminar "Building school students structures in former Yugoslavia" je pripravila Dijaška organizacija Slovenije, Dijaška skupnost Posavja in Mladinski center Krško.

Matej Drobnic

Boban Tomić, predsednik skupščine Občine Bajina Bašta:

»Pred nekaj meseci smo vzpostavili po mnogih letih prve stike z občino Krško. Želimo vzpostaviti prijateljske odnose, ki bodo v evropskem duhu, nekaj, kar v preteklosti morda ni bilo napravljeno na najboljši način in je imelo za posledico tisto, kar upamo, da se ne bo nikoli več zgodilo. Naš cilj je sodelovanje, za katero upamo, da bo zelo koristno za obe strani.

Prepričan sem, da čas sodelovanja slovenskega in srbskega naroda šele prihaja, da bo temeljilo na realnih interesih in zmožnostih, ne pa na ideološ-

Poslanec v Državnem zboru RS Branko Janc s poslancem Bajine Bašte

ki podlagi. V Srbiji smo v minulih šestih mesecih sprejeli nove zakone, za katere smo prepričani, da bodo zanimivi in koristni za zahodne investitorje. Prepričani smo tudi, da nam ni potrebno iskati daleč na zahodu, saj lahko najdemo skupen jezik s svojimi sosedi, da razširimo gospodarsko sodelovanje in pri tem uporabimo izkušnje slovenskih gospodarstvenikov, ki že imajo izkušnje na našem trgu.«

Franci Bogovič, župan Občine Krško:

»S spremembami, ki so nastale v Jugoslaviji v minulemu letu, smo se tudi mi odločili, da ponovno vzpostavimo sodelovanje, ki je nastalo na osnovi izkušenj, ko so naši ljudje našli zavetje pri ljudeh v okolici Bajine Bašte v času druge svetovne vojne. Takrat so se stkale prijateljske vezi, ki so bile v devetdesetih letih iz znanih razlogov pretrgane. Naš osnovni namen je, da te vezi obnovimo, te tudi v preteklosti niso bile le družabne in prijateljske, pač pa dokaj močne gospodarske, saj je npr. Tarateks imel pri nas poslovalnico, leta 1980, ko je bil obnovljen stadion v Krškem, je pri tem sodelovalo tudi gospodarstvo Bajine Bašte.

V današnjem trenutku, ko je Slovenija po desetih letih samostojnosti daleč naprej v razvoju, o čemer smo se prepričali tudi sami med obiskom v mesecu juliju, so za nas zopet realne možnosti, da z našimi izkušnjami, znanjem in kapitalom lahko dosežemo gospodarske rezultate v skupnem interesu.«

DIVJERASTOČE ORHIDEJE BOHORJA

Divjerastoče orhideje ali kukavičevke, kot jih pravilno imenujemo, so bile proglašene za rastlino leta 2001. Na svetu jih raste 20.000 različnih vrst, ki skupaj tvorijo eno največjih družin rastlin. V Sloveniji je znanih okoli 70 vrst, od teh jih je bilo na Bohorju do sedaj najdenih 37, kar je nedvomno velika številka za relativno majhno območje. Te zelnate trajnice lahko občudujemo od zgodnje pomladi, ko zacvetijo osjelika mačja ušesa (*Ophrys sphegodes*), pa vse do septembra, ko se s cvetenjem zavite škrbice (*Spiranthes spiralis*) pri nas konča sezona orhidej. Družina kukavičevk je zelo pestra. Že po velikosti se vrste med seboj zelo razlikujejo, saj merijo nekatere le slabih 10 centimetrov, druge vrste pa tudi do enega metra. V družini so štiri gniloživke, med njimi je tudi rjava gnezdoznica (*Neottia nidus-avis*), ki je zelo pogosta v listnatih gozdovih. Na Bohorju je največ kukavičevk iz rodu močvirnic, ki z

izjemo navadne močvirnice (*Epipactis palustris*) ne rastejo v močvirju, kot bi lahko napačno sklepali po njihovem imenu. Naslednji po številu predstavnikov je rod kukavic, med njimi pa na travnikih najpogosteje naletimo na trizobo (*Orchis tridentata*) in pikastocvetno kukavico (*Orchis ustulata*). Zelo pogost pa je tudi križanec med njima (*Orchis x dietrichiana*). Tudi pri drugih rodovih, sploh pa pri rodu prstastih kukavic (*Dactylorhiza*) so križanci pogosti, a je njihovo določanje zelo težavno. Bolj redek in manj opazen je rod mačjih ušes, na Bohorju zastopan s štirimi vrstami, ki je znan po tem, da cvetovi po obliki in barvi zelo spominjajo na žuželke, poleg tega pa izločajo tudi podobne snovi kot samice v času parjenja. Na ta način privabijo samce žuželk, da poberejo cvetni prah, ki ga kmalu prenesejo na drug cvet in ga tako oprasijo. Iz oprasenega cveta se razvije več milijonov semen, a verjet-

Nadaljevanje na naslednji strani

nost, da bo vzkalilo vsaj eno, je zelo majhna, saj živijo vse kukavičevke v obveznem sožitju z glivo in seme brez stika s to glivo ne more vzkaliti. Če pa vzkali, lahko traja tudi deset let, da bo zrasla rastlina, ki bo zacvetela. Veličino kukavičevk opazimo šele, če si od blizu ogledamo njihove cvetove z nešteti številom barvnih odtenkov, oblik in vonjev. Ime rastlina leta so si zaslužile zaradi svoje lepote in zlasti ogroženosti.

V zmernem podnebju pasu so kukavičevke verjetno najbolj ogrožena rastlinska družina. V preteklosti so bile ogrožene predvsem tropske orhideje, ki so bile namenjene prodaji v cvetličarnah. V mnogih islamskih državah pa iz gomoljev kukavičevk še danes pripravljajo »salep«, pijačo za povečanje moške spolne sle. Še nedolgo tega so na naših travnikih uspevale v tisočih primerkih, danes pa so tudi pri nas prava redkost, kar je posledica intenzivnega kmetijstva, ki terja gnojenje travnikov ter izsuševanje močvirij,

kukavičevke pa na tako obdelanih površinah ne morejo uspevati. Po drugi strani pa jih ogroža tudi opuščanje košnje in s tem zaraščanje travnikov, kjer jih uspeva največ vrst. A tudi tiste, ki rastejo v gozdovih in celo tistih nekaj visokogorskih, ni varnih pred človekovimi posegi v naravo. V večini evropskih držav so se ogroženosti kukavičevk že zavedli in večina je zavarovanih ter na Rdečem seznamu ogroženih in ranljivih vrst. V Sloveniji, kljub temu da razmere niso nič boljše, ni tako. Le tri so zavarovane, deset pa je uvrščenih na Rdeči seznam, čeprav slovenski botaniki ocenjujejo, da je 42 vrst potencialno ogroženih, 14 ranljivih, 1 neposredno ogrožena in 2 kritično ogroženi (Jogan: Naše orhideje, 2000).

Fotografsko razstavo Divjerastoče orhideje Bohorja si lahko do predvidoma konca decembra ogledate v Valvasorjevi knjižnici Krško

Tadeja Brinovec
Društvo Karbid Senovo

TRIDESET LET SENOVSKEGA VRTCA

V kulturni dvorani Doma XIV. divizije na Senovem je 12. oktobra potekala osrednja prireditev, s katero so v kraju obeležili 30-letnico otvoritve zgradbe Vzgojnovarstvene enote (VVE) pri Osnovni šoli XIV. divizije Senovo.

Sicer pa so senovski malčki s svojimi starši in krajanji jubilej v okviru projekta »Naših trideset let« obeležili še z nizom prireditev, od družinskega pohoda z Jablanc na Bohor do Dneva odprtih vrat, na omenjeni osrednji prireditvi, kateri sta sledili tudi ogled razstave otroških izdelkov ter družabno srečanje, pa so se nastopu vrtečanov pridružili tudi »malčki« iz pred tridesetih leti, ki so 10. oktobra leta 1971 prvi prestopili prag novoodprte zgradbe. Slednja je tako njim kot vsem bodočim generacijam, ki so obiskovale senovski vrtec, nudila prostornejše, svetlejše, igri in vzgoji varovancev primernejše prostore, saj so za potrebe vrtca do tedaj uporabljali prostore v tamkajšnjem gasilskem domu in v osnovni šoli. Po besedah **Dragice Kolan**, vodje VVE Senovo, danes vrtec v šestih oddelkih obiskuje 128 otrok, zanje pa skrbi šest vzgojiteljic ter šest pomočnic vzgojiteljic, ki si prizadevajo po svojih močeh prilagajati vsakemu otroku in mu omogočiti vsestranski razvoj. Tudi s pomočjo staršev in krajanov Senovega, ki se vključujejo v delovanje enote odprtega tipa tako z idejnimi predlogi kot tudi

z osebnim angažiranjem pri raznih opravilih pri urejanju okolice vrtca ali dobavo raznih materialov, ki jih otroci uporabijo pri ustvarjalnem in poučnem delu, seveda pa njihovim potrebam kot ustanoviteljica prisluhne tudi občina Krško, ki je letos prispevala sredstva za obnovo zunanjega izgleda objekta, v tem šolskem letu pa nameravajo financirati tudi prekritje terase nad jasličnim oddelkom.

Bodoči devetletni izobraževalni program na senovski šoli ne glede na manjše število oddelkov v senovskem vrtcu ne posega korenito v konceptualno in prostorsko delovanje vrtca, saj s prenovo šolstva vzporedno poteka tudi prenova vzgojnovarstvenih ustanov. In ta bo, po besedah Kolanove, še intenzivneje preko dela in igre prilagojena najmlajšim varovancem, bodo pa za njihove potrebe in še lepšo bivalno okolje, opremili obstoječe prostore vrtca s sodobnejšo opremo. Ali kakor je dejala Jožica Kostanjšek (na sliki levo), ki je že 31. leto vzgojiteljica v senovskem vrtcu: »Pustimo otrokom otroštvo in zaželimo našim šestletnikom, da bi jim bilo v prvem razredu devetletke prav tako lepo kot jim je pri nas v vrtcu. (B.M.)

LJUDSKA UNIVERZA

KRŠKO

učimo se za življenje

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA V POSAVJU

...Teden vseživljenjskega učenja smo v Posavju letos že šestič zapored organizirali skupaj s še 17 izvajalci in se na ta način pridružili množici dogodkov in prireditvev, ki so se v minulem tednu zvrstili po vsej Sloveniji z enim samim ciljem: promovirati pomen in dosežke učenja različnih skupin vseh generacij.

Učenje se nikoli ne konča. Pravzaprav se takrat, ko zapuščamo šolske klopi šele dobro začne. Za kvalitetno, vključeno, polno življenje potrebujemo ogromno znanja – od različnih poklicnih znanj in spretnosti, ki jih moramo skorajda dnevno obnavljati, pa znanj uporabe sodobnih komunikacijskih tehnologij, spretnosti zdravega samozavestnega nastopanja in trženja, pa čisto osnovnih sposobnosti komuniciranja z ljudmi, ki so z nami vsak dan – z družinskimi člani, sodelavci, prijatelji, poslovnimi partnerji...kamor sodi tudi znanje jezikov, in nenazadnje: vse bolj potrebujemo spretnosti obvladovanja in izražanja čustev, sproščanja stresa, ohranjanja zdravja in duhovnega razvoja, pa kritičnega, ustvarjalnega, razmišljujočega učenja.

Zavest o pomenu znanja počasi le prodira med nas – tudi po zaslugi podobnih tednov in akcij, ki jim trenutno prisostvujemo.

Na državnem nivoju je končno pripravljen Nacionalni program za izobraževanje odraslih. Le-ta predvideva razvoj in sofinanciranje izobraževalnih programov, ki naj bi prispevali tako k dvigu izobrazbene ravni vsega prebivalstva kot tudi razvijali vsa ostala poklicna in osebnostna znanja in spretnosti, ki se jih v rednem izobraževanju mladine ne da povsem razviti oz. pridobiti.

Vse več je podjetij in drugih institucij, ki se zavedajo, da je njihov osnovni kapital znanje zaposlenih in vse več nas je tudi različnih izobraževalnih institucij – javnih in zasebnih, ki po svojih najboljših močeh poskušamo odgovoriti na vse nastajajoče potrebe po znanju.

Veliko se je možno seveda naučiti tudi samostojno – iz knjig, s CD-romov in interneta, pa na ogledih in obiskih različnih muzejev, knjižnic, galerij,... še več pa v neformalnih skupinah kot so različni študijski krožki in društva. Koliko je možno na ta način napredovati, dokazujejo tudi letošnji dobitniki andragoškega priznanja za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja. Društvo za razvoj podeželja iz Kapel, katerim res iz srca čestitam z željo, da bi jim iz Posavja sledili še mnogi.

In kaj se je vse v tem tednu, ki je zaradi Evropskega leta še posebej izpostavljalo učenje jezikov, dogajalo v Posavju?

Čez skupno 300 udeležencev (brez današnjih prireditvev) se je udeležilo: medkulturnega klepeta s člani Britanske slovenskega društva in samim angleškim veleposlanikom Hughom Mortimerjem ob otvoritvi državnega fotografskega natečaja na temo Čaj; učili smo se, kako pravilno pripraviti in servirati pravi čaj, odkrivali različna kulturnozgodovinska ozadja pitja čaja, ob tem pa tudi osvežili znanje angleškega jezika;

z Ano iz Španije smo se učili prvih španskih izrazov; se sprehajali po Koštanjenci na Krki in spoznavali, večini neznane, zanimivosti Posavja na izle-

tu po Posavju-ki je bil voden tudi v tujih jezikih; prisostvovali smo dosežkom mednarodnega študentskega tabora Močnik; na potopisnem predavanju s poti po Mehiki za hip pokukali v dediščino Mayev;

nekateri prvič, nekateri pa po pol stoletja spet doživeli »pušelšank«, na katerem sta se predstavila Lončarski krožek in Krožek vino in hrana LU Krško.

Prepletale so se prireditve, ki so promovirale učenje jezikov, hkrati tudi del naše bogate kulturne in naravne dediščine, ki ga lahko tujcem ponosno predstavimo – seveda, če se le znamo z njimi pogovarjati.

V enem tednu se sicer ne da vsega pokazati, še manj naučiti. Le malce smo odrinili duri v svet znanja.

Pri tem so nam LU Krško pomagali: TIC Krško, Mladinski center Brežice, Hotel Sremič Krško, Društvo za razvoj podeželja Kapele, člani Lončarskega krožka, člani popotniškega krožka, člani krožka Vino in hrana, Društvo vinogradnikov Sremič, "novopečene" lokalne turistične vodičke, Kulturno društvo Obzorje, Turistična kmetija Radej, Društvo zaveznikov mehkega pristanaka, Društvo ljubiteljev fotografije Krško, Društvo ljudskih pevcev Roženkravt Krško, Folklorno društvo Tuflici, Kulturni dom Krško, Slovensko britansko društvo, Foto društvo Radovljica in nenazadnje tudi predstavniki medijev.

Vsem se zahvaljujem za pomoč in skupaj z njimi Vas vabim z mislijo: **ne samo jeziki (kot je slogan letošnjega leta), ampak znanje odpira vsa vrata!**

Pa še nekaj: naša vrata so odprta - vse leto do naslednjega TVU in še potem.

Bernardka Zorko, direktorica LU Krško

TV KRŠKO KANAL 519

VIDEOSTRANI

Info: 07 49 05 780

Krško se (jih) spominja - 5

BILI SO ŽIVLJENJE, ZDAJ SO SPOMIN*

Za zidom cerkvenim je pokopan nekdo"

Srečko Kosovel

ANDREJ KOPRIVA

V začetku 17. stoletja je bila v Krškem ena najplivnejših družina Kopriva. Rod izhaja iz Koprivnika, v mestu in deželi je razvil obširno trgovsko dejavnost. Začetnik in glavni predstavnik je bil Andrej Kopriva (Andreas Copriva, tudi Andre Khopriua), tri mandate krški mestni sodnik (izvoljen 1615, 1618, 1622), dolgo vrsto let tudi mestni svetnik. Leta 1636 so meščani za svojega sodnika izvolili njegovega sina Miho (Michaela), tudi trgovca. Koprivova sta bila glavna pobudnika za poživitev verskega življenja v mestu: za prihod kapucinov in gradnjo samostana, kar sta 8.3.1640 tudi denarno velikodušno podprla (Andrej 80 gld, Miha 103 gld), ponovno ustanovitev mestnega beneficija pri cerkvi sv. Janeza Evangelista in za graditev cerkve sv. Rozalije (1647), ki naj bi mesto varovala pred kugo (množično je razsajala leto poprej). V tem času je bilo mesto tudi sicer zelo dejavno, leta 1635 so zajezili izvir pod Trško goro in zgradili vodnjak (v bližini cerkve sv. Rozalije, ki je še ohranjen), dobro pa so poskrbeli tudi

za organizacijo obrtnikov z ustanavljanjem bratovščin. Po vzoru ljubljanske bratovščinske knjige iz leta 1399 so krški krojači prepisali cehovsko knjigo (s cehovskim redom, pravili) in dodali seznam svojih članov. Andre Khopriua je zapisan na častnem mestu. Imel je tudi svoj grb in pečat.

Andrej je umrl 22.12.1640 (sin Miha pa 16.8.1651), njegova bogato stilizirana nagrobna plošča iz belega marmorja je vzidana v župnijski cerkvi sv. Janeza Evangelista (levo ob vhodu).

*"Med vami sem živel, med vami umrl.
Bo kdo-li za mano si solzo otrl?
Ni treba. - A kadar greš tod naokoli,
vsaj en očenaš mi za dušo pomoli!"*

— Leopold Turšič**

NAGROBNIK IVANA RENIERJA

Celjan Ivan Renier je bil krški župnik med leti 1902 in 1910. V Krško je prišel iz ljubljanskega Alojzijevejšča, kjer je bil od l. 1893 spiritual (nadzornik gojencev) in prefekt (vzgojitelj upravnik), honorarno pa je poučeval tudi verouk na Državni tehniški in obrtni srednji šoli v Ljubljani.

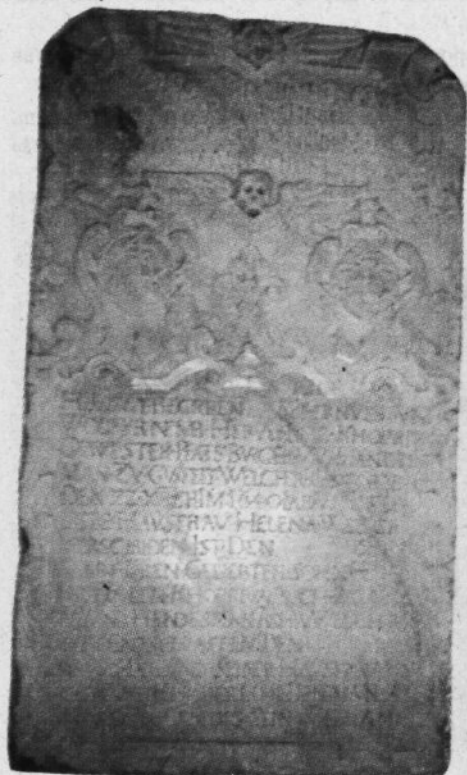
V Krškem si je pridobil veliko zaupanje Josipine Hočevarjeve in z njeno finančno pomočjo poskrbel za obnovo in olepšanje večine cerkva krške župnije (obnove zgradb in opreme: lestence, jaslice, kipe, slike ...). Imel je bogat smisel tako za likovno kot za dramsko umetnost. Vzpodbujal je mladega umetnika Frana Klemenčiča iz Boštanja pri Sevnici in mu priskrbel podporo za študij na dunajski slikarski akademiji, za župnijsko cerkev v Krškem in beneficijno na Trški gori pa pri njem naročil tudi nabožne podobe.

Upokojen je bil leta 1910 in se preselil v Zagreb, a se kmalu vrnil in bil nato zadnji beneficij (stalni duhovnik) v cerkvi sv. Jožefa na Trški gori, kjer je stavbe tudi lepo restavriral (beneficij je leta 1700 ustanovila grofica Katarina Elizabeta Aueršperg in ga bogato dotirala). Bil je tisti duhovnik, ki mu je Josipina Hočevarjeva v cerkvene namene zapustila veliko vsoto denarja in tudi vrsto nepremičnin (leta 1907 npr. parcelo v pokopališče) in parcelo z mavzolejem (zdaj mestni park) s cerkveno "Ustanovo Josipine Hočevar za vzdrževanje pokopaliških spomenikov v Krškem" z glavnico 4.000 kron).

68-letni Ivan Renier je umrl leta 1936 v Zagrebu, pokopan pa je v Krškem. Njegov grob krasi izredno lep relief s podobo Mojzesa (s prstom kaže na 4. božjo zapoved) - kot posrednikom med Bogom in ljudstvom (pred njim je otrok s staršema). Nagrobnik je delo akademskega kiparja Ivana Zajca, ki ga poznamo predvsem po Prešernovem spomeniku v Ljubljani. Znani kipar je bil prapolneček Josipine Hočevar (ki je poskrbela tudi za njegov študij) in je že leta 1899 za fasado krške župnijske cerkve izklesal pet reliefov, dragoceno umetniško dediščino mesta.

DR. JURIJ STERBENC

Duhovnik, nabožni pisatelj in šolski organizator dr. Sterbenc je bil leskovski župnik v letih 1886 - 1899. Kot pravi pisatelj Franc Saleški Finžgar v svojih spominih "Leta mojega popotovanja" eden od petih "zares gospodov ... resničnih vladarjev" v svoji župniji, "zvest poklicu, darežljiv ubogim, gostoljuben, narodno zaveden", a z zakoreninjenostjo po vodenju. "Toda vsi ti možje (Finžgar govori še o župnikih v Ljubljani, na Igu, v Vipavi in o dekanu Ivanu Veselu iz Ilirske Bistrice, ki je pred tem vodil župnijo sv. Duha na Velikem Trnu in v letih 1878-1885 gradil sedanjo velikotrnsko cerkev)" so bili nadarjeni in dovolj razumni, da so se zavedali, kako tone sonce zgolj človeške, ne božje oblasti..."

Koprivov epitaf

Zajčev relief na nagrobniku Ivana Renierja

Dr. Sterbenc je leskovško župnijo vodil v času, ko se je iz nje odcepila Fara Krško (1894), ki je ob mestu takrat zajela še vasi: Trška gora, Čretež, Česta, Gunte ter Zgornje, Srednje in Spodnje Pijavško. V Leskovcu je izvršil veliko obnovo obeh cerkva, potem ko je dosegel odredbo občine, da je vsak davčni zavezanec prispeval po 22% plačane davka v dveh letih. Leta 1897 je bila zaključena obnova župnijske cerkve Žalostne Matere božje, ki je zajela restavracijo stavbe in opreme: streha, zvonik, restavracija poslikave z rastlinskimi motivi v obočnem sistemu ladje, nove slike (npr. Križev pot), prestavitev pokopališča na Črnilo, saj je bilo prej okoli župnijske cerkve itd. Izdelava novih (zdajšnjih) cerkvenih klopi, spovednic in pozlatenje vseh oltarjev pa je bilo njegovo osebno darilo cerkvi.

Dr. Sterbenc se je aktivno vključil tudi v vsakdanje življenje svoje župnije in skrbel za gospodarski dvig. Od 1889 je vodil krško kmetijsko podružnico, ki si je prizadevala zlasti za obnovo vinogradov, ki jih je uničila trtna uš. Poskrbel je za vrsto finančnih akcij, ki so bile namenjene najrevnejšim kmetom, bil je tudi zastopnik pri glav-

ni kmetijski družbi v Ljubljani.

V Leskovcu ga najdemo med pobudniki za ustanovitev "požarne brambe" (1892), ki jo je tudi finančno podpiral. V Okrajnem šolskem svetu Krško je bil dolgoletni član in šolski nadzornik, najrevnejšim šolarjem župnije je vsa leta kupoval obleko (sprva dečkom, za dekleta je skrbel grofica Auerspergova, od 1896 pa vsem), šolske potrebščine in občasno celo hrano.

Tudi v širšem slovenskem prostoru njegovo ime ni bilo neznano, vrsto let je bil član odbora Slovenske matice, ključar in član odseka za izdajo knjig, zelo aktivni poverjenik Matice v leskovški dekaniji, posredovalec, da je Slovenska matica pridobila zapuščino nabiralca narodnega blaga in pesnika Matevža Ravnikarja-Poženčana... Njegov osebni prijatelj je bil slovenski pesnik Simon Jenko, ki mu je posvetil in podaril edini rokopisni izvod pesemske zbirke "Poezije" (po veliki odisejadi je Jenkova zbirka iz Leskovca prijadrala v Arhiv RS v Ljubljani)

Dr. Sterbenc je umrl 14. marca 1899 v Leskovcu, kjer je tudi pokopan. Pogreb je bil tako veličasten, da se je spreved raztegnil od cerkve do groba, spremljalo ga je 29 duhovnikov. Čeprav na pokopališču, ki ga je uredil, počiva že nad 100 let, bi bilo prav, da bi se mu s prižgano svečko in lepo mislijo poklonili tudi danes.

»To prst pa prsti izroče...«

Simon Gregorčič

DRUŽINA PFEIFER

Ob koncu 19. in v prvi polovici 20. stoletja je Krškemu in okolici vtisnila močan pečat Pfeiferjeva rodbina. Rod izhaja iz Kočevja, v današnjo občino Krško pa se je razširil potem, ko je po rškem župniku Matiji Pfeiferju (dobrotniku šole, župnije in revežev na Raki) podedoval obširno posest. Najbolj znan predstavnik je bil priljubljeni deželni poslanec Viljem Pfeifer (1842-1917), ki so ga okrajji volili za svojega predstavnika pri vladi na Dunaju in v Ljubljani kar 30 let; v tedanji Dravski banovini je bil zelo cenjen njegov sin dr. Vilko Pfeifer, načelnik splošnega sektorja banovine; v Krškem pa drugi sin, znani glasbenik in prvi ravnatelj Glasbene šole Joško Pfeifer (1887-1955). O njihovem delu bomo pripravili samostojen zapis, tokrat predstavljamo le družinski nagrobnik na pokopališču v Krškem.

V Leskovcu pa se je zakoreninil Viljemov brat Ivan Pfeifer, po poroki z Uršulo Potočnik, ki je izhajala iz družine krškega župana v času Ilirskih provinc. Par je leta 1887 v Leskovcu odprl prvo pošto in trgovino. Izmed treh otrok je Alfred padel v I. svetovni vojni, drugi sin Vladimir pa dosegel visok čin kapetana fregate v staroavstrijski mornarici, bil med prvimi kapitani, ki so se med I. svetovno vojno priključili domačemu ladjevju, nosilec visokih pomorskih odlikovanj (tudi fran-

coskih, angleških...). V Krškem je 15.9.1932 ustanovil sekcijo Zveze rezervnih oficirjev in borcev in bil izvoljen za prvega predsednika, v ljudskem spominu pa je dolgo ostal kot rešitelj treh dijakov iz vrtinca v Savi pod Žadovinkom (1916). Hči Vida je bila soproga primarija krške bolnice (1906-1919) dr. Ferdinanda Trenza (bila sta zadnja privatna lastnika leskovškega gradu). Njun drugi sin, arhitekt (Plečnikov učenec) Janez Trezn (roj. l. 1914 na Trški gori) je idejni avtor zanimivega družinskega nagrobnika v Leskovcu.

* Naslov je povzet po napisu, ki ga je krški učitelj in javni delavec Slavko Smerdel dal vklesati na nagrobnik tragično preminulega sina Mirana.

** Leopold Turšič je bil župnik v Krškem v letih 1920-1927. Svoje pesmi je tik pred smrtjo zbral in jih izročil Mohorjevi družbi v Celju. Zbirka je izšla naslednje leto (1928) z naslovom »Tiho veselje«. Citirani verz je vklesan na njegovem nagrobniku v Krškem.

Nagrobnik dr. Jurija Sterbenc na leskovškem pokopališču

Nagrobnik družine Pfeifer v Krškem

MICRA

● Računovodski servis

Vodenje poslovnih knjig za:

s.p., podjetja (d.o.o., d.n.o.) in društva;
svetovanje pri poslovnih odločitvah . . .

Inf. na sedežu podjetja,

Dolnja Prekopa 51, KOSTANJEVICA NA KRKI
oz. na telefonu: 07 / 49-87-306 ali
GSM : 041-773-456, Irena Colarič

● Gradbeništvo

Izvajamo adaptacije kopalnic, zidanje objektov,
omet prostorov, izdelovanje tlakov, fasad in vsa
ostala naročila po dogovoru . . .

Kontaktna oseba :

GSM: 041-377-865, Štefan Colarič.

AUTOSEJEM

GSM: 041/ 769-801

KRŠKO

vsako nedeljo, od 8. do 13. ure - že deveto leto

V kompleksu ŠPC DOVŠKO na Senovem
v stavbi poleg cvetličarne, marketa, frizerskega
salona in gostinskega lokala oddamo v najem

POSLOVNI PROSTOR

v izmeri cca 40 m².

Vse informacije so Vam na voljo:

GSM 041/682-885

Obzornikova obvestila

mreži:

TELSAT d.o.o.

ANTENSKI SISTEMI
- RTV-VIDEO SERVIS
- KLIMA NAPRAVE
- DALJ. GAR. VRATA
- ALARMNI SISTEMI
- AVTOAKUSTIKA
- TRGOVINA

CPB 20, 8280 BRESTANICA,

TEL. (07) 49-73-500

E-mail: telsat@siol.net, http://www.telsat.si

FAX. (07) 49-73-501

Prodaja, montaža, servis
GSM: 041/625-406

DELO! DELO! DELO! DELO! DELO!

**Nudimo delo v telefonskem
studiju za reklamiranje izdelkov.**

**Delo je za vse, ki iščete redno ali honorarno
zaposlitev, primerno pa je tudi za dijake in
študente.**

IN-PLUS D.O.O.

Cesta 4. julija 8, 8270 KRŠKO

Tel.: 07/490-2980

GSM: 031/223-786

beograd

MALI OGLASI

Prodam čistokrvne nemške boksarje, stare 7 tednov. Cena enega
mladička je 45.000 tolarjev. Informacije na tel.: 041 435 440.

POSAVSKI OBZORNIK - revija za območje občin Krško, Sevnica in Brežice izdaja Neviodunum, zavod za kulturo in odnose z javnostmi, Krško. **ODGOVORNI UREDNIK:** Silvester Mavsar.
NASLOV: Zavod Neviodunum, p.p. 201, 8270 Krško. **Uredništvo:** Trg Matije Gubca 3, Krško. Tel.: 07 4905 870. Faks: 07 4905 871. E. POŠTA: posavski.obzornik@siol.net. **IZHAJANJE:**
Posavski obzornik je mesečnik, praviloma izhaja 30. v mesecu, je brezplačen, lahko pa ga naročite na svoj naslov s poravnavo stroškov pošiljanja, ki znašajo 1.000,00 tolarjev
letno. **Zavod Neviodunum:** TRR pri SKB banki: 03155-1086687920. **Davčna številka:** 61220388 **VODJA TRŽENJA:** Katarina Požun Sotošek. **OGLAŠEVANJE:** Cena za 1 cm v stolpcu na
notranjih straneh 2.000 tolarjev. V ceno ni všteti 19-odstotni DDV. Ostali pogoji oglaševanja so sestavni del čenika, ki ga dobite v službi trženja. Rok za rezervacijo oglasnega
prostora je 10. v mesecu. **MALI OGLASI:** do dvajset besed 1.000 tolarjev. Nenaročene prispevke pošiljajte do 15. v mesecu predvsem po elektronski pošti ali na disketi, lahko pa jih
oddate tudi na recepciji hotela Sremič v Krškem. Za točnost podatkov v informativnih prilogah odgovarjajo njihovi uredniki, v oglasih pa naročniki. **Grafična priprava in prelom:** Grafika
Špes - Novo mesto. **Tisk in vezava:** Delo TČR Ljubljana. Posavski obzornik je ustanovilo in začelo izdajati Kulturno društvo Obzorje v Krškem decembra 1997. Posavski obzornik je
vpisan v register javnih glasil pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 1500, z dne 27. 11.1997.

REBEKA S SENOVEGA V SONČNO MESTO

S tiskovno konferenco v prostorih brniškega letališča je bilo sklenjeno še zadnje dejanje, ki ga je opravila na domačih tleh nova miss Slovenije za leto 2001 21-letna Senovčanka Rebeka Dremelj. Zadnji dnevi in noči so bili za Rebeko zelo naporni, in to ne le zaradi neprijetnosti, ki so jih ji takoj po prisrčnem sprejemu v domačem kraju povzročili za zdaj še neznani nevoščljivci. Kot je povedal lastnik licence in organizator slovenskih tekmovanj za miss sveta Zdravko Geržina, je Rebeka podnevi pomerjala obleke, se pripravljala v ličenju in urejanju pričesk, preizkušala obutev in druge kose prtljage, ki se je je nabralo za skoraj 70 kilogramov, v večernih urah pa je bila v studiu, kjer je snemala svojo prvo skladbo z naslovom Ko ugasnejo luči. Rebečin pevski talent je namreč opazil Zvone Tomac iz skupine Kingston in zanjo napisal omenjeno skladbo, besedilo je prispevala Natka Geržina iz skupine Power dancers, znani avtor Dušan Velkaverh je poskrbel za angleško verzijo besedila (In The Darkness Of The Night). Kljub predpotovalnemu vznemirjenju in številnim novinarskim vprašanjem ter seveda poslavljanju od domačih, je Rebeka tudi improvizirano promocijo svoje skladbe v živo opravila več kot dobro. Zato je dobila aplavz prisotnih novinarjev in tudi od hrvaške in bosanske kolegice, s katerima je z Brnika odpotovala najprej v Frankfurt, od tam pa naravnost v Johannesburg, od koder jo je čakalo še dve uri vožnje z avtobusom do slavnega prizorišča svetovne lepote Sun City, kjer se bo Rebeka v konkurenci s še 106 drugimi dekletki 16. novembra pomerila za naslov najlepše. Tik pred odhodom je dejala, da se zaveda, da rezultat ni odvisen samo od nje same, vendar se bo kar najbolj potrudila, da bi dosegla najboljšo uvrstitev Slovenk doslej.

S.M.

Dušan Vodlan, direktor in lastnik Agencije Luke:

»Zelo vesel sem, ko gledam kako Rebeka z nestrpnostjo pričakuje odhod, a vem, da točno ve, kaj hoče doseči na tem tekmovanju. Vesel sem zaradi Rebeke, zaradi Senovčanov in Krčanov, ki jo podpirajo, vesel sem zaradi sebe. Težko je napovedovati, pričakujem pa, da se bo Rebeka uvrstila najbolje od vseh dosedanjih slovenskih predstavnic na tem tekmovanju. Sicer pa naj rečem tako, kot zna reči samo Rebeka: »Pustimo se presenetiti«. Predvsem pa sem zadovoljen, ker razni nevoščljivci in zlobneži niso uspeli v svoji nameri. V četrtek, ob 11. uri po našem času, ko so ti ljudje bili v Londonu in pri gospe Morley poskušali ponižati našo miss, sem si prizadeval, da ne bi uspeli. Danes se mi smilijo in zato sočustvujem z njimi, saj v bistvu v sebi zelo, zelo trpijo, kajti notranje so ti ljudje velike razvaline. No, kljub vsemu bo naša Rebeka odletela na izbor za miss Sveta v Sun City.«

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na kakršen koli način pripomogli, da je sprejem za Rebeko Dremelj, miss Slovenije 2001, na Senovem tako lepo uspel. Predvsem se zahvaljujemo vsem krajanom Senovega in občanom Krškega, da so do zadnjega kotička napolnili kulturno dvorano na Senovem in seveda županu občine Krško g. Franciju Bogoviču.

Dogodek, kot je osvojitve naslova Miss Slovenije je zelo pomemben za Senovo, Krško in celotno Posavje.

Agencija Lukec se zahvaljuje tudi tajnici župana Miri Ajster, Mateju Drobniču, sodelavcu Občine Krško za protokol in stike z javnostmi ter Osnovni šoli Senovo, tiskarstvu Kolortisk iz Leskovca, Cvetličarni Irena s Senovega, Trgovini Magic s Senovega in vsem posavskim medijem, ki so najavljali prireditve. Zahvaljuje se tudi vsem nastopajočim, ki so se odpovedali honorarja za nastop: Pihalni godbi Senovo, Ansamblu Brodniki, Majdi Arh, Rudolfu Gasu, plesni skupini Vivas, Amadeji Plevel in Luki Vodlanu (Amalu) in seveda enkratnemu voditelju Sašu Đukiču.

Agencija Lukec Krško

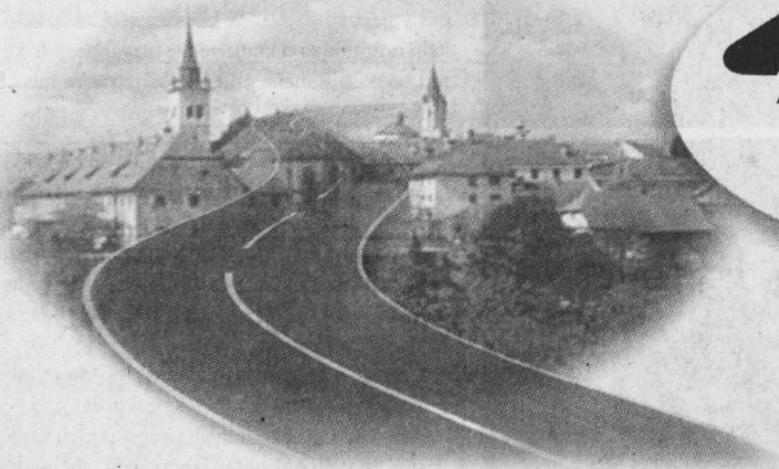
**VARNI NA POTI
DOMA IN V TUJINI**

**MODRI KASKO
Z BREZPLAČNO
ASISTENCO**

Za kar najbolj celovito in kakovostno zavarovanje vašega avtomobila vam ponujamo novi MODRI KASKO s številnimi prednostmi in novostmi ter nižjimi premijami. Z MODRIM KASKOM boste zavarovani kjerkoli v Evropi, tudi v državah bivše Jugoslavije, in celo za škodo, ki bi nastala pri prevozu s hrvaškimi trajekti. Zagotovljeno boste imeli brezplačno 24-urno pomoč na cesti doma in v tujini. K MODREMU KASKU lahko ugodno priključite tudi novo kombinacijo T za riziko tatvine in druge izboljšane kombinacije delnega kaska. Kot naš zvesti zavarovanec v najvišjem bonusnem razredu pa boste ob prvi prijavljeni škodi to ugodnost v celoti ohranili.

Izberite modro

**cestno podjetje
novo mesto, d.d.**

UREJANJE IN ASFALTIRANJE DVORIŠČ

Vaše želje posredujte na tel. št.: 07/492 11 45 ali 07/492 25 75 (sektor Krško)
ter GSM: 041/ 348 704 - g. Salmič Robert

Ponudbo smo pripravili samo za prebivalce Posavja.

Cestno podjetje Novo mesto
Ljubljanska c. 47 - 8000 Novo mesto